

VOL. LXIV.

NO. 11

SOKOL AMERICKÝ

VĚSTNÍK
AMERICKÉ OBCE SOKOLSKÉ

OBSAH:

Z naší matriky AOS. — Bartoš Bittner: Dva prapory! (báseň). — Jos. Čermák: O všelíčem a trochu také o nás. — J. S. Zeman: Katu Hitlerovi! (báseň). — Věstník Ž. Severovýchodní. — Cestou k vítězství! — V. Žižka: Nevědomost není cností. — Večery sokolské mládeže: I. Čechy. — O životě Tom. Painea (dokončení). — Bud' me bratry! — Charlotta G. Masaryková. — Vác. Konečný: Ještě slovo. — V. H. Žižka: The Sokol organization. — Ferd. Písecký: Hymna čl. legií. — Zprávy organizační: Předsednictvo AOS. — Fin. výkaz za březen 1943. — Náčelnictvo AOS. — Ú. V. Sbor AOS. — Župa Střední. — Župa Severovýchodní. — Falta: Nezapomeneme a neodpustíme. — Jarka Jelínek: Tělocvičná hlídka.

APRIL, 1943

Office: 2348 Clinton Ave., Berwyn, Ill.

Entered as Second Class matter May 23, 1929, at Post Office at Berwyn, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Sokol Americký

Official Organ of the American Sokol Union.

Vychází 15. každého měsíce v Berwyn, Illinois.

Pořadatel: **JARKA KOŠAŘ** Editor:

1928 S. Cuyler Ave., Berwyn, Ill.

Výpravčí: **JAR. TUREK**
2348 S. Clinton Ave., Berwyn, Ill.

Redakce zodpovídá pouze za své vlastní práce. Příspěvky a dopisy do listu, články, ilustrace, návrhy k těmto a jiné musí býti v rukou pořadatele do 1. dne měsíce, v němž mají být uveřejněny, a to ještě s výhradou, že práce pilnější a důležitější vždy mají přednost. Rukopisy se nevracejí a neschovávají déle nežli od čísla do čísla.

Přestěhování oznámí výpravčímu každý představitel se člen sám, a sice možno-li do posledního toho kterého měsíce, s podotknutím, ke které jednotě náleží. Nové, odstoupilé a vyloučené členy s adresami oznamuje jednatel aneb účetní jednoty jednateli Předsednictva a též výpravčímu každý měsíc.

Úřadovna Předsednictva A. O. S.

VÁCLAV KONEČNÝ, jednatel
(Úřaduje od 9 hod. ráno do 4 hod. odpo.)

2345 So. Kedzie Ave.,
Tel. Rockwell 5085
Chicago, Ill.

436

KAREL M. PRCHAL,
starosta,
2419 S. Scoville Ave.,
Berwyn, Ill.

JARKA JELÍNEK,
náčelník,
1408 W. 18th St.,
Chicago, Ill.

KATA DANKO,
náčelnice,
4955 Henderson Ave.,
Chicago, Ill.

JOSEF FALTA,
pokladník,
3404 W. 26th St.,
Chicago, Ill.

JAR. J. ZMRHAL,
předseda Ústř. Vzděl. Sboru,
4301 W. Cullerton St.,
Chicago, Ill.

JARKA KOŠAŘ,
vzdělavatel Ústř. Vzděl. Sboru,
1928 S. Cuyler Ave.,
Berwyn, Ill.

Z NAŠÍ MATRIKY AOS.

T. J. Sokolice Tábor, Berwyn, Ill. — Odstoupily: Kaspar Olga, Skarecky-Drennan Rosemary.

T. J. Sokol Čechie, Chicago, Ill. — Odstoupila: Krubl Anna. Vyloučen: Morong George.

T. J. Sokol Slávský, Cicero, Ill. — Noví členové: Dománský Joseph, Čermák James, Hudik Joseph, Stulik Edward, Žák Frank, Phillip James, Michl Edward, Adam Frank, Burinski Leonard, Frank James L., Husa James, Klas Adolf, King Jerry, Kalisek Henry, Rabinak Henry, Radosh Daniel, Pros Anton, Rezek Charles, Solta Joseph, Župan Jerome, Bezděk Miloš. S přestupním listem od Sokola Detroit Ladie Zack. Přestoupil k Sokolu Tábor Lumír Sehnal. Vystoupil Joseph Hejl, Jr. Vyloučen Kenneth Palivka. V únorové schůzi zrušeno vyloučení Václava Čmolíka a tento zůstává nadále řádným členem.

T. J. Sokol Brookfield, Ill. — Noví členové: Papáček Fred, Ježek Jan. Změna jména: Ježek Blanche na Hinna.

T. J. Sokol Schenectady, N. Y. — Vystoupil: Peter L. Mikeska.

T. J. Sokol Fuegoer, L. I., N. Y. — Vystoupila: Theresa Skudera.

T. J. Sokolice New York, N. Y. — Nová členka: Helen A. Jindra. Odstoupila: Louise Kadlec.

T. J. Sokol Town of Lake, Chicago, Ill. — Odstoupil: Jos. Ceithaml. Zemřeli: Václav Hauser, L. Siroky, A. Blecha, G. Resek.

T. J. Sokol Mladočech, Racine, Wis. — Odstoupili: Jaroslav Maule, Václav Frydl, ml., Edwain Smrček. Zemřel: Frank Zitka.

T. J. Sokol Edwardsville, Ill. — Odstoupil: Jos. Matejec.

T. J. Sokol St. Paul, Minn. — Nová členka: Valeria Kohler.

T. J. Sokol Karel Jonáš, Wilson, Kans. — Nový člen: Jim Novotný.

T. J. Sokolice Milwaukee, Wis. — Nová členka: Frances Mukrlaj. Odstoupily: Leona Krahulec, Růžena Roch. Zemřely: Marie Tichy, Anna Jelínek, Anna Kleveta.

T. J. Sokol Detroit, Mich. — Nový člen: František Bohatka.

T. J. Sokolice Berwyn, Ill. — Odstoupily: Mary Brown, Marie Zettek, Marion Poltz, Emily Norek, Margaret Rezak, Mana Janova, Lydia Stepan, Marie Tichy.

T. J. Sokolice Mladočech, Racine, Wis. — Nová členka: Josephine Haas. Zemřela: Karolina Salak.

T. J. Scio, Oregon. — Odstoupil: Richard Chrz. Zemřeli: John Becicka, Frances Stepanek.

SOKOL AMERICKÝ

VĚSTNÍK AMERICKÉ OBCE SOKOLSKÉ

Ročník LXIV.

Berwyn, Ill., 15. dubna 1943.

Číslo 11.

Bartoš Bittner:

DVA PRAPORY! (Český a americký.)

Náš prapor do půl bílý je
a z pola krví rudne;
tak stkví se polní lilije,
když vedle ní se rozvíje
nach růže v kráse cudné.

A pod tím starým praporem,
nad nímž se kalich vznášel,
lid český lehal táborem
a pravdy zář si se vzdorem
v tmách bludů hrdě našel.

Váš prapor — hvězdy v blankytu
a bělorudé pruhy:
když volnost spala v úkrytu,
též vy při meče zákmitu
jste vedli zápas tuhý.

A celý rozdíl v tom as byl,
když blízko byl skon sporů:
lid náš i váš se statně bil,
však kde jste měli Bunker Hill,
my měli — Bílou Horu!

A rozdíl taký možno znát
až na dnešní je dobu!
Když vy jste hosti začli zvát,
my sotva s mdlobou mohli vstát
z dvěstěletého hrobu.

My ruce měli semknuté —
leč duch, ten v blankyt spěchal!
Ký div, že křídlo rozpnuté
nes' k hvězdám — srdce přikuté
však ke kolébce nechal?

Nám nelze věru závidět
a nepřát chleba skývu!
Vždy k vašim hvězdám upjat hled,
my čekáme, že naposled
lev náš přec zježí hřivu!

Vám dali jsme, co možno dát:
šik práce lačných paží
a srdce, na němž budovat
jak na skále lze pevný hrad
svobody — co víc váží?

To žádáme jen v odvetu
za věrnou mysl svoji:
necht' ve volnosti rozkvětu
a v zápolu za osvětu
náš prapor váš blíž spojí!

Nuž vějte, pruhy s hvězdami
nad širokou volnou zemí!
Až bratrství duha nad námi
se rozklene, pak hlavami
blesk pravdy šlehne všemi!

O VŠELIČEM — A TROCHU TAKÉ O NÁS.

Jos. Čermák.

AMERICKÝ lid má pověst jako lid chobných žaludků. Vše prý rychle koná a proto také rychle jí a k tomu, jak vynikající lékař nedávno se vyjádřil, mnoho lidí podrývá si také zdraví tím, když zapominají, že příroda nedala žaludku žádných zubů. Jinými slovy, že zažívání potravy počínati má v ústech a kdo rychle jí nemůže potravu v ústech dostatečně rozřediti, aby tato byla pro ústrojí zaživací připravena, neboť jen tak možno je získati z ní vše, co tělo ku své výživě, ku své posile potřebuje. To ale není účelem úvahy této, jest to jen úvod k tomu, že jak lid nesprávným požíváním potravin neposkytne tělu dostatečnou, posilující výživu, tak také nezíská náš duch ničeho třeba i z pilného čtení, odbýváme-li toto rychle, aniž bychom přemýšleli o tom co čteme, neboť přemýšlením jediné duch čerpá poučení pro život. Jak nesprávným požíváním potravy nezíská tělo, i kdybychom dávali mu potravu nejvýživnější, tak duch náš nezíská ničeho z nedbalého, jen povrchního čtení, kdybychom přečetli ta nejccennější díla, která si z veřejné čítárny zaopatřiti můžeme. Uvažujme v prázdných chvílích jen o tom, jak prospělo by našemu životu veřejnému, kdybychom obohatili ducha svého vědomím, jak jinak na poli válečném počínali si vždy a dovedli hrubé přesile čeliti, kdož prodchnuti byli láskou k tomu zač bojovali, dovedli konati činy udátenství, že i hroživé přesily donutili k útěku. Lásky k vlasti, kterou hájili, jest tou neviditelnou silou, která neodolatelně drtí početné přesily, tříští je v bezmocné oddily, dávající se na útěk, nebo překonané tou neviditelnou mocí nalézají svůj hrob na bojišti. Připomeňme si jen ohromnou přesilu Peršanů, kteří pokusili se zdolati a podmaniti si počtem malé Řecko a jak nepřehledné hordy jejich obráceny byly k útěku v památné bitvě u Marathonu. Řekové věděli zač bojují, věděli, že hájí svoji vlast, své domovy a to vědomí dodávalo jim síly, že stali se nepřemožitelnými. Přemýšlejme o našich nepřemožitelných Husitech, bojujících za své přesvědčení, proti nimž císař Sigmund marně vysílal skvěle obrněné rytířstvo, jehož britké meče ale nebyly s to odolati cepům, palcátům a sudlicím, před nimiž ve zmatku ze svých výprav se vracelo. Kdybychom tím častěji se v duchu zabývali, osvojili bychom si jistě také vlastnost pracovati s větším zápalem pro věc, v kterou věříme a chceme lidu naše-

mu vštěpovat, dovedli bychom potlačit své choutky, své náklonnosti a v nitru našem nabyla by vrchu pevná víra, že jen svornou prací dospěti můžeme k cíli, k těm výtčenným metám, které nám naznačil náš bohatýrský zakladatel a které si sami při každé příležitosti sami připomínáme.

* * *

Vzpomínejme, když o poslání Sokolstva k lidu mluvíti chceme, že Tyrš ve svých příkázáních sokolských zdůraznil také: "Jednotlivec ničím, celek vším . . ." Na nás tedy jest, abychom odkaz ten nelen lidem vštěpovali, ale také věrně dle něho se řídili.

* * *

Tedy pilným čtením a zároveň uvažováním o tom co čteme, co každému má býti na dráze životní druhou školou, učíme se také znáti a v účtě chovati, co zmůže nezískání lásky k posvátné věci, čelící k obrození našeho lidu, jeho ušlechťení, jeho povznešení, ježž šíření a hájení obrali jsme si za cíl svého života. Ale není idey tak vznešené, tak posvátné, ani jako jest láska k vlasti, které tisícové jsou hotovi své životy obětovat, aby neměla tajných nepřátel, kteří svůj prospěch, své touhy doveudou stavěti nade vše. Proto při čtení pamatujme si také odsouzení hodné, ctižádostivé působení jednotlivců. Při obdivu, jaký se nás zmocní vzpomínkou na slavné vítězství chrabrých Řeků nad Peršany, shledáme také že i Řekové měli svého zrádce (Efiialta), který při druhém pokusu Peršanů Řecka se zmocniti, za společnou vlast bojující zradil, když byl ukázal Peršanům, kudy vpadnouti v zač Spartánským spojencům, hájícím hrdinně průsmyk Thermopilský, takže ani jediný z těch chrabrých obhájců nevyvážnul životem. Když Řím byl na výši své moci, stávaly se ulice jeho dějišti nelitostného, hromadného vraždění, když touhou po panovačnosti zptí jednotlivci pokoušeli se krvavou cestou ctižádost svoji ukojiti. I dějiny republiky této, kterou jsme si za svůj domov zvolili, za znamenávají, že v kritických dnech, kdy lid těžce zápasil za svoji svobodu, zrádcem stal se Benedikt Arnold, který sice získal si pověst chrabrého vojína, ale měl všechny křehké stránky ctižádostivého muže a proto nabídnul Britům, jak krátce nad americkým lidem zvítěziti mohou. Jen náhodou pokus jeho zrady byl odhalen v pravý čas a on utéci se musel pod ochranu Angličanů, kde zemřel opovrhován i těmi, kterým zradou k vítězství chtěl pomoci.

— Nedomnívej se nikdo, že tím varovati chci snad před jednotlivými zrádci, neboť těch mezi námi není, ale poukázati chci také na případy z dějin, kam vede neukrotitelná ctižádost, které i prospěch vlasti často obětován byl, a poukazují na případy ty v naději, že čtení takové nás vésti bude k tomu, abychom se vyhýbali i nepatrným nedorozuměním, nemístným svárům, neboť těmi slabé povahy sváděny bývají k zjevnému nepřátelství a my dáváme tím veřejnosti látku k ostrým posudkům, že to naše velebené bratrství projevováno jest ve skutečnosti jen slovy, že my sami nejsme takovými, jakými chceme míti náš lid, neboť kdo chce aby lid byl lepším, ten na místě prvním musí svoji vůli siliti, své nízké touhy potlačovati, musí lepším býti! Jak často jsme slyšali a četli, kdyby všechny živly slovanské v Evropě byly lnuly k sobě nelíbenou, upřímnou láskou, že bychom dnes nevzpomínali Mnichova, že ani to krveprolévání, kterého jest svět svědkem, nebylo by možným. Proto ukážujme, že dovedeme lnouti k sobě jako bratři rodní, že to naše bratrství nejeví se jen v prázdných, bezvýznamných frázích.

* * *

Krátká poznámka k stati následující: Pracující člověk, ať muž neb žena, při svém zaměstnání provádí v činnosti jen některé skupiny svalstva a to až do únavy, ale uvede-li v činnost svaly neb orgány zanedbané, aby i ony získaly hojnějším přítokem krve osvěžení, nový život, únava zmizí. Jak možno očekávati, aby nedospělí při cvičení dospělých tak důležité pravidlo zachovávali dovedli?

* * *

Není dnes snad jediného amerického odborníka na poli tělesné výchovy, který nezanášel by se nějakým plánem, jak výchovu tělesnou učiniti tak všeobecnou, jako jsou jiné předměty v středních i vysokých školách, tak aby nebyl stále slyšán nářek nad tělesnou zanedbaností lidu. Čtenářům úvah těchto je známo, zač se orgán náš často přimlouval, a sice činiti pokusy o to, aby poznání důležitosti výchovy tělesné zaneseno bylo do rodin. To jest doporučováno i nyní v anglických odborných publikacích, ale někteří ti odborníci (i odbornice) při tom svém vysokém vzdělání ocit'ují se na scestí, po kterém (dle názahu pisatele) nedojdou k cíli žádoucímu. Tak kde na těchto místech bylo doporučováno, aby přístupným slohem psané spisy byly zdarma v lidu šířeny, někteří vidí jiný způsob a sice aby úkol ten svěřen byl dětem. Děti mají být vedeny k tomu, aby osvojily si jistě cviky ve školách a ty aby v domácnostech svých s ostatními členy rodiny prováděly. Představme si, jak by způsob tento

mohl míti výsledek žádoucí: Jak ve většině případů pochodil by chlapec, kdyby doma pokouše lse míti otce k tomu, aby některá cvičení s ním prováděl, když je známo, jak většina lidí na cvičení tělesná pohlíží. Což kdyby dcera chtěla matku a starší sestru nutiti, aby po denním zaměstnání si zacvičily, zvláště když té domácí cvičitelce scházely by vědomosti, je-li matka aneb dcera s to určené cvičení konati, je-li jejich tělesný stav takový, aby se každého cviku mohly bez škodlivých následků odvážit? Při domácích cvičeních musíme míti na zřeteli hygienu cvičení tělesných, abychom věděli nejenom co prospěti, ale také co uškoditi může. Těši mne nemálo, když se dočítám, jak se počíná veřejnost o tělesnou výchovu zajímati, obávám se ale, že od způsobu hořejší zmíněného žádoucích výsledků očekávati nelze.

KATU HITLEROVI!

Ve jménu všech těch matek zoufajících, těch matek českých, jimž dnes vraždíš syny a pro jichž bol jen úšklebek máš v lících a v srdce spouštíš ostří guillotiny, ve jménu všech těch hladovících sirot, jimž vzal jsi otce, vzal jsi živitele a v peklo útrap jimž jsi změnil život, aniž by srdce hnulo se ti v těle a jménem bratrů, jež tam u nás, doma, před jícny pušek staviš vztekem litý, kde nad bezprávním vzdor jim zachví rtoma, my chcem všech Čechů projeviti ti city . . . Nuž tedy, slyš nás, kate českých hochů, o něž jsi zdecimoval národ celý, slyš od nás za ně upřímnosti trochu hlas pomsty i za tmými děly: Dnes ty náš národ v zkázy vrháš moře, ty — krví lidskou potřísněný kate, však za všecko to bezpráví a hoře propadls v náruč kletby klaté . . . Svobodu rdouse, mučedníků řady zas k špalku vedeš v rodné zemi naší, zem mrtvolami pokryta jest vsady, leč z hrobů těch už pomsty květ ven raší. I v této zemi, kam nás zavál osud, rakouský ovšem, jenž nám nepřál žiti! Nám v srdcích pomsta nevychladla dosud a neshladne dřív, než tvá říš se sřítí. Ced' dál krev naší; zem už neobtěží a byt' jas slunce skryla v stíny rudé, čas nezdržíš! A doba ta se blíží, kdy lid náš s tebou účtovatí bude! Nuž kate — slyšíš? Chystáme se k boji a nerv v nás každý pomstou už se chvěje... Ať nás to krve sebe víc už stojí, jen když tvá bídná říš už k pádu spěje!!

J. S. Zeman.

VĚSTNÍKU ŽUPY SEVEROVÝCHODNÍ!

Příštím číslem květnovým vstoupí Věstník Sokolské Župy Severovýchodní v Clevelandu do 15. ročníku svého úspěšného posílání.

Jest to beze sporu záslužná činnost sokolská, neboť časopis ten vždy se snažil seznamovati naši rozenou zde generaci s ideami sokolskými v jazyku anglickém a přinášel časové články o hnutí sokolském v Americe a udržoval styk se vzdálenými jednotami, doporučuje při tom svým čtenářům, aby též pilně sledovali každé číslo hlavního orgánu, t. j. Sokola Amerického a uvažovali vážně o jeho obsahu.

Redakce Sok. Amer, často přinášela anglické překlady o sokolském hnutí z pera redaktora "Věstníku", br. Volt. H. Žížky, který vzdor nepochopení některých živlů, úspěšně řídil list až do dnešní doby a zasloužil si za svoji propagační práci v zájmu pravého nazírání na Sokolství v sokolské generaci zde rozené plného uznání.

Další pouti "Věstníku" na poli sokolském přeje více pochopení v našich řadách a hojného rozšíření pro další jeho slibnou činnost, čemuž platí naše upřímné "Zdar!"

Redakce Sokola Amerického.

CESTOU K VÍTĚZSTVÍ!

První leden, jímž končí náš první válečný rok, musí každému z nás připomenouti, že tato válka se dotýká každého z nás, dotýká se nás osobně a intimně. Války již nebojují vojáci a námořníci a nevyžaduje se jenom obět' od těch, kteří jdou do boje a snad zemřou. Tuto válku — máme-li ji vyhrát — musí probíjet celý národ sto třicet milionů lidí — a musí ji probíjet v zámoří i doma. Továrna, farma, dílna, ty všechny jsou stejně důležité jako je bitevní fronta. Daleko větší obětí, nežli jsou nyní, přiděly cukru nebo pneumatik, musí přinést všichni.

Vzpomínáme-li dnes Pearl Harboru, musíme na něj myslet jako na symbol charakteru a bezohledného rozhodnutí našich nepřátel. Musíme odložit přepych a pohodlí, s nimiž naši nepřátelé počítali, a omezit své životy na holé, bojové nezbytnosti.

Musíme mít pochopení a ducha, které nás udělají ochotné a horlivé přinášeti obětí. A že tyto nezbytné obětí budeme přinášeti dobrovolně, bez sobeckého váhání, bez čekání, až je přinese náš souseď, donucený k nim zákonem.

Je částí tohoto výročí, že všichni bychom měli přehlédnouti a změřiti materiální zisky a nedostatky našeho válečného úsilí za

uplynulý rok a zjistiti své duchovní stávkovisko vůči nezbytným hodnotám národního a mezinárodního života.

A přihlížejíce k podobnému osudu národů, které ustoupily nacistům a jejich filosofii i moci, a k osudu těch, které byly již poraženy, je třeba, aby všichni Američané si řekli, že náš národ nesmí býti přemožen, že každá obět' jest lepší nežli hrozný osud Polska, Norska, Francie a jiných národů. Že tyto obětí nesmí býti přinášeny zvolna a neochotně, nemá-li pokus nadržati některé výhody našeho způsobu života, znamenati nebezpečí jejich úplné ztráty!

NEVĚDOMOST NENÍ CTNOSTÍ!

Před několika roky, když jsem vyučoval na clevelandských svobodomyšlných školách, použil jsem shora uvedeného výrazu často. Setkáváme se občas s dítkami českého původu, které česky vůbec neumějí — a jakoby byli hrdí na svou nevědomost! Ubožáci, snad myslí, že mají se s čím chlubit. Poukázal jsem, že vědomost nikdy není nám na škodu — ale často může míti cenu v životě.

Když dítko se naučí cizímu jazyku v útlém mládí, znalost ta přibývá "přirozeně" — jest to vzácný dar, o který žádní rodičové neměli okrást své dítky. Porovnejte tento lehký způsob ovládnutí cizího jazyku se zkušenostmi v pozdějších letech, kdy posluchač vyšší (střední) školy anebo koleje musí věnovat dlouhé hodiny během dne a pak večer, při domácích úkolech ku "zdolání" cizího jazyka. Znalost češtiny není nijak ku škodě. Často student, který umí česky, lépe ovládá anglický pravopis, než ten, který umí pouze česky.

V dnešní vážné době poznáme, že čím širší vědomosti a rozhledy, tím lépe můžeme rozuměti časovým událostem. Naše vláda vyhledává ty, kteří ovládají více jazyků, chápou lépe Evropu. Ti, kteří hlásali izolaci i ve věci jazyku, dnes mohou přemýšlet, jaké ovoce jim přineslo doporučení nevědomosti. Na několika kolejích za pomoci spolkové vlády, se pořádají zvláštní kursy v řeči japonské a v řeči ruské. Ti, kteří ovládají češtinu, snadněji mohou se naučit rusky než ti, kteří nejsou seznámeni se žádným slovanským jazykem. V Cedar Rapids a v Chicagu naši krajané se dopracovali úspěchů ve vyučování české řeči: Jestli máte příležitost navštěvovat české školy ve vašem městě, přihlaste se ihned — a nezapomeňte nechat zapsat i vaše dítky.

— Z.

VEČERY SOKOLSKÉ MLÁDEŽE.

PRO VZDĚLAVATELE JEDNOT!

Ústřední vzdělávací sbor AOS. vzhledem k tomu, aby v naší sokolské mládeži vedle amerického citění bylo též utvrzeno citění českého původu a seznámena byla s národem a vlastí jejich rodičů v první generaci, jakož i v mládeži druhé neb třetí generace, o kterou upřímně řečeno tak málo jsme se byli postarali, předkládá vzdělavatelům jednot námět na večírek mládeže, na kterém tato sama bude promlouvati o význačných dobách a místech slavné historie národa českého.

Podle dosažených výsledků ve směru tom budou následovati propracované návrhy na další večírky a záleží jen na jednotách a jejich vzdělavatelích, aby s pochopením podjali se této práce a snažili se večírky mládeže uskutečniti. Dobrá vůle s vytrvalostí nevšední zajisté přinese zasloužené ovoce. Jest třeba vybrati schopné a nadané hochy a děvčata k proslovům a s nimi nastudovati pečlivě postupný program večírku, tak aby zanechal hlubší dojem a pochopení nejen v přednášejících, ale i v přítomné mládeži sokolské jako posluchačů. Očekávajíce pravé pochopení naší snahy na povzbuzení českého citění v naší sokolské mládeži, přejeme práci vaší Zdar!

ČECHY.

(Večer mládeže sokolské). Účinkují 4 hochi a 3 děvčata v nár. krojích. Zahájení br. vzdělavatelem, aneb starostou jednoty, a amer. hymnou.

I. Říp (příchod Čechů do země české).

Hoch mluví: "Praotcové naši stěhující se na západ z původní vlasti své, zastavili se u hory Říp. Vůdce jejich Čech vystoupil se zástupy svými na horu, aby obhlédl vůkolní zemi, a tu naskytl se mu pohled utěšený. Kolkolem rozkládaly se malebné krajiny s bujnou zelení, protkanou stříbrnými potoky a řekami a kolkolem celou zem vroubenou vysokými horami jako ochrannou baštu tohoto ráje.

I zaradoval se vůdce Čech i jeho druhové a takto k nim promluvil: "Ó, druhové moji, kteří jste těžké cesty se mnou vykonali krajinami neschůdnými a lesy hustými, zastavte kroky své a obět' bohům svým dejte! Pomocí jejich přišli jsme konečně do této krásné země, osudem nám předurčené. To jest ta země, již jsem vám často sliboval. Nikomu nenáleží, zvěře a ptactva plna jest, mlékem a medem sladkým oplývá; vody má hojné a plné ryb. Zde ne-

bude vám ničeho scházeti, nikdo nebude vám v ničem překážeti.

Jak ale nazveme krásnou tuto zemi, již nám bohové dávají?" A tu jedním hlasem zvolal četný lid: "Není jména lepšího a příhodnějšího zemi této než tvého, vůdče náš! Sloves Čech, nechť i země sluje Čechy!"

Tu vůdce Čech pohnut výrokem druhů svých, pozdvihl rukou svých k nebesům a zvolal: "Vítej země nám souzená a v jejím luně nás zachovej bez pohromy a rozmnožuj potomstvo naše od pokolení ku pokolení ve slávě a moci v dobách budoucích!"

A po té složiv s beder svých obrazy dědův na zemi zasvěcenou, první obětoval obět' bohům svým a s ním všecken lid. Seděše pak shory, osady počali zakládati a zemi pluhem prázditi.

Tak osazena země česká slovanskými kmeny z širokých rovin říše ruské na východě, která jest kolébkou všech Slovanů."

II. Vyšehrad.

Děvče promlouvá: "V druhé polovici sedmého století na posvátném Vyšehradě, sídle to knížat českých, vládl Čechům Libuše, dcera Krokova, kterou si zvolili po smrti Krokově pro její moudrost, ušlechtilost mravů a znalost starodávných práv a zákonů a ustanovili ji nad sebou soudcem.

Při jedné rozepři mezi dvěma zámožnými obyvateli, ten, v jehož neprospěch pře skončila, nemálo se rozhněval a Libuši pohaněl, prohlásiv, že nehodno jest mužů snášeti ženskou vládu nad sebou. A tu Libuše na pohanu tu odpověděla: "Proto zdám se vám málo rozuměti, že vás netrestám metlou železnou. Protože žijete bez bázně, málo si mě vážíte. A kde není bázně, tam není kázně. Proto je třeba, abyste měli vládce krutějšího, než jest ženská. Tak také holubi pohrdli bělavou kání a zvolili si za knížete jestřába, který je pohubil."

Po tomto soudu Libuše svolala sněm na památném Vyšehradě a oznámila lidu, že mu dá za vládce muže, který bude přísnější než žena. A povstavši, zvolala, ukazujíc ku straně půlnoční: "Jděte tam, kde je dědina Stadice. Tam budoucí váš kníže oře dvěma voly. Vezměte roucho knížecí a oznamte muži tomu, jehož jméno jest Přemysl, vůli národa i moji. Sobě pak přived'te knížete a mně manžela. Ten bude panovati nad vámi a pokolení jeho nad Čechy."

A tak stalo se a Přemysl nastoupil na stolec knížecí. Jedenkrát Libuše stojíc s

Přemyslem uprostřed kmetů a vladyk na Vyšehradě, naplněna jsouc duchem prorockým, pozvedla rukou svých a zvolala v nadšení: "Aj, město vidím veliké, jeho sláva hvězd se dotýká!" Pak kázala dělnému lidu položit základ k novému hradu, jež Libše nazvala Prahou. Tak založen byl hrad pražský, do něhož později přenesli knížata čeští sídlo své z Vyšehradu.

Kníže Přemysl vládl s Libuší moudře a spravedlivě svému lidu a dal základ panujícímu rodu Přemyslovců, kteří vládli národu českému po dlouhých šest století a mnozí z jejich panovníků povznesli moc a slávu jména českého."

III. Praha.

Hoch promlouvá: "Praha — město Libušino a sídelní město království českého, pamětník české slávy a moci i dob těžké poroby a ponížení národa českého.

Praha nejvíce rozkvétala za panování Karla IV., kdy stala se střediskem umění a věd a když založena pražská universita, jediná toho druhu ve střední Evropě, hrnuli se odevšad mladí i dospělí, aby na vysokých školách se vzdělávali.

Praha za Karla IV. rozšířena o Nové Město od Vyšehradu k Poříčí, postaven Karlův most kamenný, jenž jest přední ozdobou Prahy a jehož stavbu řídil slavný stavitel Petr Parléř, který po Matějovi z Arrasu byl povolán do Prahy dokončiti stavbu chrámu svatovítského.

Když roku 1361 následkem neúrody nastala dráhoty, hlad a mor, tu dal Karel postavit hradební zeď okolo Hradčan a Strahova a po vrchu Petříně, aby pracujícímu lidu poskytl výdělek, čímž tisíce lidu obživeno a od hladu zachráněno. Lid dosud jmenuje zeď tu na Petříně "hladovou" zdi. Holé a pusté stráně a vrchy dal vzdělávati a zakládal na nich vinnice, jež rozkládaly se pak kolem Prahy, kde jsou nyní Vinohrady, Vysočany, Troja a sahající až ku Mělníku.

Po smrti Karlově stala se Praha dějištěm historických událostí. Na universitě pražské zvolen rektorem Mistr Jan Hus, který horlivě bouřil proti nepořádkům a kupčení duchovenstva, háje původní učení Kristovo. Byl upálen v Kostnici a smrt jeho vyvolala bouři válek husitských, jež skončily porážkou Táboritů u Lipan.

Za Jiřího Poděbradského Praha znovu se povznesla, aby na potom stala se svědkem hrozného pádu české svobody po bitvě bělohorské roku 1620, a na náměstí staroměstském bylo krutým způsobem popraveno 21 pánů českých, vůdců to povstání proti dynastii habsburské. Od té doby přes

200 let sláva stovětazatě krásné matičky Prahy nadobro zapadla a žila jen vzpomínka v srdcích českých vlastenců."

IV. Hora Vítkov.

Děvče promlouvá: "Hora Vítkov mezi Karlínem a nynějším městem Žižkovem jest pamětníkem hrdinných obránců proti mnohonásobné přesile křižáků německých, jimiž hodlal král Sigmund zmocniti se Prahy a poraziti vojska husitská. Aby tato rázem byla poražena a Praha opanována, ustanoven útok ze dvou stran a tak po poledni 14. července roku 1420 vyřítili se křižáci ze všech stran na horu Vítkov. Byli to většinou Mišňaně a Durynkové.

Avšak vůdce Táboritů, Jan Žižka, předvádaje důležitost hory Vítkova, která nebyla obsazena nepřáteli a byla jediným místem v okolí Prahy, kde se mohl lid jeho bezpečně ohraditi, kázal zříditi dřevěné sruby, příkopy a hradební zdi z kamení a hlíny. Se strany té byl jediný volný přístup do Prahy a jen tudí mohli být obležení Pražané zásobováni potravou, neboť se všech stran ostatních byli rozloženi křižáci. Když bez odporu vystoupili křižáci na temeno hory, překročili i příkop, jenž chráněn byl tolika několika muži, dvěma ženami a jednou dívkou. Panna ta nad ostatní bránila se zoufale přesile nepřátel do posledního dechu. "Neslušno křest'anu ustupovati před antikřestem," volala, klesajíc pod ranami zuřivých křižáků a vypouštějíc ducha. V tom vyřítil se na nepřátele sám vůdce Žižka. Kde byla seč nejlitější, tam hnál se tábořský hrdina, rozdával na všechny strany pádné rány. Obklíčili ho Němci, sklátiti ho chtěli a přihnali se Táborité, zařinčely cepy na přilbicích Němců a Durynkové klesali jako žito pod kosami ženů. Vysvobozen vůdce Žižka a Táborité hnali křižáky po stráních Vítkova, kteří v zmateném úprku se skal do propasti se řítili. Zděsilo se toho vojsko Sigmundovo a odepřelo dále bojovati.

Tak zachráněna byla Praha a na památku tohoto vítězství nazvána byla hora Vítkov Žižkovem a tak sluuje dodnes.

Nyní tam stojí na vrcholi památník této dějinné události, jenž hlásá slávu hrdinných Táboritů a jejich věhlasného vůdce Jana Žižky z Trocnova. Dnes pod Žižkovem rozkládá se stejnojmenné město, jehož názvy ulic a náměstí nesou jména vynikajících Táboritů a památných míst z doby slavné historie země české."

V. Šumava.

Hoch promlouvá: "Na jihozápadním pomezí Čech táhne se hustý prales*stovětazatých sosen s Čerchovem a Špičákem, tvořice ne-

průlomnou hradbu proti vpádu a rozpínatosti německých sousedů.

V itně hlubokých lesů pod Špičákem Čertovo jezero z jedné strany a z druhé Černé jezero s Jezerní stěnou tvoří pohádkové zátiší, k němuž se pojí mnohé báje a povídky, zvěčněné českými spisovateli.

Tepna české vlasti, stříbropěnná Vitava, odtud sbírá své prameny s Otavou, aby s ostatními přítoky spěla ku královské Praze. Na šumavském pomezí od dávných let žili Chidové, věrní to strážci české vlasti, kteří za své služby od českých králů byli obdařeni mnohými výsadami, tak zvanými privilejiemi a majestáty, jimiž zaručena byla svoboda jejich, prosta všeho poddanství a roboty panujícím vrchnostem, kteří mnohdy až násilně utiskovali obecný lid.

Šumava byla svědkem mnohých krvavých bojů a památných vítězství nad Němci a křižáckými výpravami proti Husitům. Chodové, jinak Psohlavci dle praporu jejich, na němž pes jako věrný strážče se vyznačoval, po staletí požívali své svobody až po nešťastné bitvě bělohorské přivandrovalá cizá šlechta zabrala statky českých šlechticů z vlasti vypovězených a utiskovala obecný lid.

A tak v Pošumaví i Chodové zakusili krutou nadvládu cizáka, který vzdor zaručené svobody a majestátu jejich utiskoval je nucenou robotou. To přirozeně vedlo k odporu a když ani stížnosti, ani dovolávání se ochrany u dvora císařského nepomohly a majestáty jejich prohlášeny za neplatné, Chodové se vzbouřili. V čelo jejich postavil se Jan Sladký Kozina, aby vedl lid do boje za odvěká práva proti tyranické vrchnosti. Žel že povstání přivolaným vojskem bylo záhy potlačeno a hlavní vůdcové přišně potrestáni. Jan Kozina v Plzni odsouzen na šibenici a před smrtí svou volal panskou vrchnost, šlechtice Lamingeru do dne a do roka na soud boží. A také do roka Laminger při kvasu hodovním mrtvici raněn, zemřel. Osud Chodů a smrt Kozinova jsou vylíčeny v Jiráskově dramatu "Psohlavci".

Překrásné hvozdy šumavské dnes jsou káceny a ničeny zlotřilými nacisty, kteří vykrádají a v pravém slova smyslu vyžirají ubohou českou zem."

VI. Hradčany.

Děvče promlouvá: "Na levém břehu Vitavy vypíná se královský hrad Hradčany s majestátní budovou velechrámu sv. Víta, a četnými paláci, s letohrádkem královny Anny a románským kostelem sv. Jiří.

Hradčany byly sídlem českých knížat a králů a již za panování knížat Boleslavů

byl hrad opevněn a dnešní hradby s baštami a Černou věží pocházejí z doby krále Přemysla Otakara.

Ku hradu vedou staré zámecké schody, jichž jest 98. Roku 1541 vypukl na Hradčanech a Malé Straně požár, který zničil množství paláců a nádherných domů, jakož i chrám Svatovítský a největší poklad českého království, jimiž byly desky zemské.

Chrám svatovítský zůstal v ssutinách a jen tu a tam se opravil, až teprve v poslední době byl skvělým způsobem znovu-zřízen. V chrámu tom pochovány jsou ostatky českých knížat a králů a v kapli svatováclavské, kterou Karel IV. dal zříditi velkým nákladem, jest hrob sv. Václava, patrona českého, z ryzího zlata.

Návštěvníkům chrámu skýtá se tu nádherný a zároveň poučný pohled do českých dějin, který ochotný vždy průvodce vykládá.

Za císaře Rudolfa II., který sídlil na hradě pražském, zaskvěly se Hradčany naposledy v plném lesku a tisíce zámožných cizinců, vyslanců a šlechty ze všech zemí hrnulo se do Prahy. Rudolf zařídil na hradě pražském velkolepé sbírky umělecké a vědecké, které budily obdiv celé Evropy a jimiž nyní jsou naplněny největší a nejslavnější obrazárny a sbírky evropské, ježto byly za třicetileté války vydrancovány a odvezeny.

Po bitvě bělohorské přestala Praha být sídelním městem a panovníci sídlili ve Vídni a Hradčany zřídka kdy hostily panovníky rakouské.

Po tristaleté porobě národa českého, když po prvé světové válce Čechy byly osvobozeny z poddanství habsburského a prohlášena svobodná republika Československá, stala se Praha opět sídelním městem a první prezident Tomáš Masaryk obýval Hradčany, byly tyto hostitely mnoha vzácných návštěv, ba i americké sokolstvo, zavítavší na slét do Prahy, bylo na Hradčanech prezidentem hostěno.

Žel, že těžce vydobytá svoboda národa českého po dvacetiletém úspěšném trvání surovými nacisty byla zničena a na Hradčanech usadili se němečtí lupiči, kteří znešvětili svojí přítomností památné Hradčany, sídlo českých knížat a králů a svědky bývalé moci a slávy národa českého."

Doslov.

Hoch promlouvá:

"Ó, jak krásná jest ta země česká! Co v ní jest památných míst, kde každý kámen, každá hrouda skropena potem, slzami a krví praotců hlásá slávu národa českého. Kdykoliv slyším matku, otce, babičku

neb dědečka vypravovati o jejich otčině, aneb když vrátí se naši Sokolové a Sokolice ze sletu všesokolského v Praze a vypravují nám káňatům, co tam zažili, co tam viděli a líčí ty krásy české země, ten dobrý a hostinný lid, tu ozve se v srdci mém touha spatřiti to vše na vlastní oči a prožívatí též všechny ty dojmy, jako oni.

A vzpomenu-li, že tam v té krásné zemi za mořem byla kolébka mých nejdrazších z naší rodiny, tu ozve se v nitru mém hlas krve a já cítím, že v žilách mých proudí též česká krev, splývající s krví americkou a že musím stejně milovati moji vlast americkou s vlastní mých rodičů.

Jsem hrdým na to, že jsem původu českého a mohou-li vynikající Američané, kteří poznali krásnou českou zemi a její dějiny, s úctou a obdivem mluvit o českém národu, tu i já nezapřu nikdy původ svůj a s hrdostí se budu všude hlásit, že jsem taky Čech!!

A až po hrozném utrpení zasvitne opět slunko svobody nad českou zemí, půjdú s americkými Sokoly navštívit zlatou matičku Prahu, srdce české země. Tomu zdar!!

(Po tomto doslovu s průvodem piana zapěje celé přítomné shromáždění hymnu "Kde domov můj?")

O ŽIVOTĚ TOMÁŠE PAINEA.

(Dokončení.)

První "Crisis", jež čtena byla u táborových ohňů a v domácnostech po celé zemi; roznítla úžasné nadšení. A tu Paine doplnil ji ještě druhou "Krisi", dne 13. ledna 1777, v níž s jehným humorem prohlašuje, že "The United States of America sounds as well as The Kingdom of Great Britain". A když Washingtonova armáda zmírala hladem, Paine zahájil 8. června 1780 veřejnou subskripci, na kterou on sám první přispěl obnosem 500 dollarů a jež vynesla celkem 1,500,000 dollarů, čímž odvrácena poslední katastrofa.

To jsou ty nesmrtelné zásluhy Paineovy o americkou svobodu, zachycené jen v nejestručnějších rysech. Současníci uznávali plně, co Paine vykonal, a snažili se úctu svou prokázati činy. University of Pennsylvania jmenovala dne 4. července 1780, v den čtvrtého výročí Prohlášení Neodvislosti, Painea mistrem svobodných umění (A. M., což je latinské Artium Magister), stát New York dne 16. června 1784 daroval Paineovi jako čestný dar farmu o 277 akrech v New Rochelle u New Yorku, kongres Spoj. Států dne 3. října 1784 odhlasoval Paineovi čestný dar 3,000 dollarů za služby, prokázané vlasti "včasnými tiskopisy" (timely publica-

tions), Filosofická společnost jmenovala Painea r. 1785 svým členem.

A jako hájil Paine svobodu u nás, tak ji hájil neohroženě i za mořem v Anglii. V dubnu 1787 odebral se Paine do Anglie. Zde právě byli všichni ti, kdož drželi se starého pořádku, plní strachu, protože v Americe a ve Francii královský trůn se kácel. A tu anglický řečník a státník Edm. Burke vydal v listopadu 1790 své pověstné úvahy o francouzské revoluci (Reflection on the Revolution in France), ve kterých hájil každou platnou soustavu vládní, třeba byla i tyranská, a potíral každý zápas lidu proti vládě, byť bylo utlačení sebe horšího druhu. Spis ten prodáván v obrovském množství, protože to byla voda na mlýn všech těch, kdož se báli revoluce. Přátelé svobody ovšem odsuzovali Burkeův spis, ale byla to hlavně dvě díla, jež plamennými slovy drtila Burkeovy vývody. A jedním z těch rektů svobody byl právě Paine, jehož "Lidská práva" (Rights on Man) — první díl vyšel 13. března 1791 a druhý 17. února 1792 v Londýně — zůstanou nesmrtelnou obhajobou svobody. Důstojným jeho spolubojovníkem, jež napsal druhý onen spis, byl Sir James Mackintosh, jehož "Vindicae Gallicae" (Gallské zpětné žádání práv, — to jest, Gallie čili Francie byla kdysi svobodnou a proto lid její revoluci domáhá se jen zpětného vrácení svých práv na svoobdu) čestně druží se k dílu Paineovu. Vláda anglická ovšem nedala si něco podobného líbiti: Paine odsouzen 18. prosince 1792 pro velezradu, a zle bylo by se mu vedlo, on však prchl do Francie, kde department (okres) Calais (čti Kalé) v uznání velkolepé obhajoby zásad francouzské revoluce zvolil jej ihned za poslance do Národního shromáždění. Ale tu poprvé poznal záhy Paine, jak dovedou býti republiky nevděčné. Byl nejprve v Paříži nadšeně uvítán, ale když v. lednu 1793 zdráhal se hlasovati pro smrt krále francouzského Ludvíka XVI., byl od Jakobínů vyloučen z Národního shromáždění a uvězněn ve vězení Luxemburském. Paine snažil se zachovati Ludvíkovi život, stoje na správném jistě stanovisku, že republika nemá nápodobovati zločiny královlád. Králové sice mstí se smrtí svým nepřátelům, ale republika má pouze poválití vládní soustavu, aniž by ničila osoby. 14 měsíců Paine prodlel v žaláři, a jen náhodou unikl popravišti. Jen na zakročení Jamese Monroea, jež byl tehdy vyslancem Spoj. Států ve Francii, podařilo se konečně Paineovi dostat se z vězení. Dne 30. října 1802 po 15leté nepřítomnosti vrátil se Paine do Ameriky, ale jak byl uvítán? Mrazivý chlad vanul na něho se všech stran. A proč?

Proč neoslavován v Zemi Svobody tento její neohrožený bojovník? Protože se odvažil hájiti i svobodu lidského rozumu proti církvim!

Paine ve vězení luxemburském v Paříži nezahlélel. Psal nesmrtelné své dílo "Age of Reason", "Věk Rozumu", pro které mu našel jeho přítel Joel Barlow nakladatele v Londýně a Paříži. První díl vyšel r. 1794, druhý 1795, třetí teprve 1807, krátce před smrtí Paineovou. Za toto dílo církve prohlásily Painea za bezbožného nevěrce a vyřkly nad ním své klatby. A kněží doveudou nenáviděti a štváti! Každý bál se stýkati s mužem, jež propadl dle tvrzení kněží peklu, a Paine musel prožiti posledních sedm let svého života v ústraní.

První díl "Věku Rozumu" skončil Paine v lednu 1794. Předmluva je věnována "Mým spoluobčanům Spojených Států Amerických" a pravi se v ní zejména:

"The most formidable weapon against errors of every kind is reason."; Nejstrašnější zbraní proti bludům všeho druhu je rozum!

Dne 8. června 1809 skončil Paine a pochován byl na své farmě v New Rochelle, protože pobožní lidé greenwichští nechtěli míti tělo neznabožka ve své "posvěcené" půdě. A studená msta kněžská šla až za hrob, památka Paineova kálena ustavičně nejhoršími pomluvami právě tak, jako dělalo se nyní s Francisem Ferrerem. Ještě před málo lety odvažil se Theodor Roosevelt nazvati Painea "malým špinavým nevěrcem", — to odvažil se říci o muži, o němž čtyři měsíce před jeho smrtí, dne 1. února 1809, musil kongresní výbor podati zprávu kongresu Spoj. Států, že "Mr. Paine rendered great and eminent service to the United States during their struggle for liberty and independence"! V září 1819 nadšený obdivovatel Paineův, anglický radikál William Cobbett navštívil Paineův hrob a vida jej opuštěný, vybral kosti za noci a odvezl je do Anglie v přesvědčení, že nevděčná Amerika nemá práva hostiti kosti takového velikého muže.

Ale ponenáhlu přibývalo přece ctitelů Paineových. Čím více rostl tábor svobodářů amerických, tím více rostla i úcta k Paineovi. Dne 12. listopadu 1839 postaven Paineovi pomník nedaleko hrobu jeho, ovšem prázdného, v roce 1875 Paineova podobizna dána do Independence Hall ve Philadelphii, 30. května 1899 odhaleno bronzové poprsí na pomníku v New Rochelle a v červnu 1909 stě výročí Paineovy smrti uctěno velkolepým způsobem a dům jeho v New Rochelle, převzatý spolu s pomníkem v ochranu obce, proměněn v Paineovské museum.

BUĎME BRATRY!

Zakladatelé Sokolstva, vedeni heslem "Rovnost, Svornost, Bratrství," vložili mu do vinku jednu z nejkrásnějších cností a to jest ryzi opravdové bratrství, které po celých 80 let pojilo úzce veškeré členstvo k plodné a nenáročné práci za povznesením tělesných a mravních sil národa československého.

Bylo to vedle uvědomělé dobrovolné kázně na prospěch celku upřímné bratrství, jež cizina při všech okázalých projevech obdivovala u Sokolstva a dávala jiným za příklad, poukazujíc na to, že jedině opravdové bratrství, jež plně chápe, čemu slouží, může docílit tak velkolepých výsledků, jakých byla svědkem při památných všesokolských sletech v Praze.

Ano, bratrství, to jest ten základní rys pro veškeré konání. Ale to opravdové bratrství musí se projevovati nejen na venek, ale i uvnitř, to jest v celém vedení sokolské organisace, má-li dosáhnouti vytčených cílů snahy veškeré.

Pouhým tykáním neprojadřujeme upřímné bratrství, nýbrž celým jednáním druhu vůči druhu při práci společně i v životě soukromém.

Jsme přeci vedeni jedním duchem za jedním cílem na prospěch společného celku a proto právě bratrství musí provázeti veškeré naše jednání vždy a všude, nejen ve cvičení neb při veřejných vystoupeních, alebrž i uvnitř při schůzích, neb poradách, kde jsme pouze mezi sebou a žádný nepovolaný nesleduje naše jednání.

Má-li porada, schůze, at' už výboru, jednoty, župy neb obce přinésti žádoucích výsledků pro dobro a rozkvět, musí vládnouti mezi všemi přítomnými členy právě pochopení a svorný duch ovládaný upřímným bratrstvím.

Vědomí, že všichni chceme prospěti celku, každý dle své nejlepší schopnosti, musí nás ovládati duchem bratrským a potlačiti v sobě každý prchlivý projev nesouhlasu, že nejde po našem, ale bratrsky podrobiti se většině celku, o který se jedná a ne za každou cenu, mnohdy i v prchlivém hněvu napadati bratra, s jehož náhledem neb návrhem nesouhlasíme.

Takovým jednáním prohřešujeme se na čistém sokolském bratrství a mnohdy z podobných svárů vznikají nemilé dozvuky i mimo jednotu, tvoří se strany proti sobě krajně stojící a nepodaří-li se takový rozkol v zápětí usmířiti, trpí tím celek v dalším svém jednání.

Žijeme dnes v nejvyšší vážné době a proto není naprosto místa pro sváry a různice

v organisaci sokolské — v organisaci bratrské!

Kam bychom dospěli v našich snahách pro dobro celku, kdyby porušen byl žádoucí klid a mír v našich řadách? Proto potlačujeme veškerou hořkost v srdcích našich a pracujeme svorně za jediným cílem nám společným — pro rozkvět naší Obce, žup a jednot a pro osvobození národa československého a jeho Sokolstva! Tomu zdar!

CHARLOTTA GARRIGUE MASARYKOVÁ.

K 93. výročí narození.

(Tisková služba Čsl. N. R.)

Američanka, jež věřila v genia našeho lidu stala se tělem a duší příslušnicí našeho národa; výkvět ušlechtilého ženství, duše nad jiné vzácná, spolupracovnice presidenta Osvoboditele a mučednice boje za samostatné Československo! Tak žije v našich vzpomínkách v den devadesátého třetího výročí svého zrození v Brooklynu, N. Y., paní Charlotta Garrigue Masaryková.

Bylo šťastným fizením dobrotivého osudu, že právě s touto ženou zlatého srdce a světového rozhledu se potkal mladý T. G. Masaryk, když po skončených studiích na vídeňské universitě zajel v roce 1877 do Lipska připravovat svůj habilitační spis. Usídlil se v pensionátu manželů Goeringových, kde již dva roky před tím bydlela slečna Garrigueová, jež přijela studovat hudbu ve městě, kde býval velký Šebestián Bach varhaníkem. Jak sám vypravuje ve svých rozmluvách s Karlem Čapkem, byl mladý učenec nesmírně zvědav je poznat, když o ní tak často slyšal od Goeringových. A v den jejího příjezdu čekal u okna, aby ji viděl sestupovat s drožky. Seznámení nebylo těžké v domě, kde se jedlo u společného stolu. Když přišlo léto, jezdívalo se na výlety. Jednou spadla tělnatá paní Goeringová z loďky do řeky, Masaryk za ní skočil a zachránil ji život. Ale nachladil se, nemohl na přednášky a strávil delší čas doma, než se uzdravil. V tu dobu začal se slečnou Garrigueovou číst v anglickém originále slavný spis Johna Stuarta Milla "O poddanství žen". Pociťili duchovní spřízněnost a po důvěrnějším seznámení Masaryk mladé Američance písemně nabídnul sňatek.

Dostal neurčitou odpověď, ale když milovaná dívka odjela na návštěvu známých do Duryňska, rozjel se tam Masaryk za ní. Ještě v pozdním věku si vzpomínal, že čtvrtou, nejlacinější třídou, protože na pohodlnější cestování neměl.

Brzy po zasnoubení se nevěsta vrátila do

Ameriky. Masaryk zatím dokončil a zadal svou habilitační práci, a když se stal docentem na vídeňské universitě, vypravil se v zimě 1878 do New Yorku za svou budoucí chotí. Cesta trvala přes dva týdny a loď, které použil, byla tak chatrná, že se za příští plavby přes Atlantický oceán potopila.

Dne 15. března 1878 byla v New Yorku svatba. Otec nevěstin sice byl ředitelem velké pojišťovny, ale v rodině bylo jedenáct dětí, takže na úspory nebylo ani pomyslení když se všem dostalo nákladného vzdělání. V Americe také nebylo zvykem dávat dcerám věno, a tak se novomanželé vraceli do Evropy s 3,000 markami, jimiž tchán zetě založil, a se slibem malé podpory na dobu, než z bezplatného docenta se stane mimořádný profesor se stálým příjmem.

Charlotta Garrigueová si vzala chudého docenta a až do posledního dne svého krásného života s ním snášela dobré i zlé. Toto druhého bylo nepoměrně více, třeba byl Masaryk vzorným manželem.

Ve Vídni si novomanželé najali v Leopoldově svůj první byt. Pokoj a kuchyň, na více nebylo. Ani na posluhu. Ale mladá žena, ačkoli zvyklá americkému pohodlnějšímu způsobu života, nedbala chudoby, nebála se práce a po léta si obstarávala domácnost zcela sama. Ve Vídni se jí narodily dvě děti, dcera Alice a syn Herbert. Třetí zemřelo v útlém věku. Po zřízení české university byl Masaryk povolán do Prahy. Stal se mimořádným profesorem, ale mnoho si nepolepsil. Služné nebylo velké a k jiným starostem přistoupily také všelijaké společenské povinnosti. Neděli co neděli přicházeli studenti na odpolední čaj do domu Masarykových. A tato společnost, ve které paní Masaryková ráda sedávala a pilně se zúčastňovala živých debat, se stala střediskem, odkud se šířily do veřejnosti realistické a na svou dobu revoluční názory mladého profesora na český politický a kulturní život. Také mezi dělnictvo pronikaly a památné jeho schůze při májové oslavě v roce 1892 na Střeleckém ostrově se zúčastnila se svým mužem také paní Masaryková nic na to nehledíc, že dělnické hnutí za lepší sociální spravedlnost tehdy bylo považováno za velezradu a bylo v kletbě ještě málo uvědomělé většiny národa.

V prázdných chvílích paní Masaryková pracovala literárně. Přeložila Millovu knihu, již kdysi četávala se svým snoubencem, do měsíčníku "Nová doba" napsala dvě kritické stati o Smetanovi, jehož genia obdivovala a přispívala články o českých věcech do "The New York Sun".

Otevírat české dveře a okna novým světovým proudům nebylo vděčným úkolem, když se ho Masarykovi společně podjali. Často nad nimi vítězila zaostalost, pohodlnost, úzkoprsé šosáctví, i nízká zloba a závist. Po kočičině uspořádané Masarykovi vlastními jeho studenty za smutné proslavené Hilsnerovy aféry byl českými poměry tak znechucen, že vážně pomýšlel až na to, že narozemím dvou dětí, Jana a Olgy, přibylu starostí a že Masarykův význam a vliv v národě stále stoupal, rostl a mohutněl. Byl poslancem na říšské radě, členem delegací, duchovním vůdcem nepočtené, ale do národního života hluboce zasahující pokrokové strany. Z bývalého chudého docenta dorostl muž světového formátu a světové pověsti. Jeho choť mu zůstala věrnou oporou. I ona po celý život žiznila po poznání čisté pravdy. Snad proto tak milovala matematiku. Jako Masaryk byla hluboce zbožná a tak pevně přesvědčená o nesmrtnosti duše, že konec života v jejich představách byl přechodem z jedné světnice do druhé. Naprosto nekompromisní, nikdy v životě neselehala. Manželství chápala jako harmonické soužití s mužem, jehož milovala, protože si zasloužil její úcty, a jehož mohla být povzbuzovatelkou a spolupracovnicí.

Když Masaryk po vypuknutí světové války se rozhodnul k cestě do ciziny, aby zahájil odboj proti mocnářství a dynastii, odcházel s požeňáním své věrné ženy. Ani mu nebránila, aby vzal s sebou nejmladší dítě. Věděla, že co dělá, dobře dělá a že jinak nemůže a nesmí.

Pak nastala pro Charlottu Garrigue Masarykovou strašlivá čtyři léta. President Osvoboditel se po návratu přiznal, že po celou tu dobu starostmi o ni klidně nezamhouřil oči. Znal rakouské katany a věděl, čeho jsou schopni. Jeho služné bylo zastaveno a bez oddaných přátel by byla paní Masaryková trpěla hlad a třeba bídu s nouzí. Dnem i nocí ji hlídali detektivové a měli najatý byt v témže domě na hradčanských baštách proti Choťkovým sadům, aby jim nic neušlo. Stopovali jako ohaři, s kým se stará dáma stýká, kdo k ní chodí, každý dopis, který dostávala nebo posílala, byl censurován, každý haléf zkoumán, odkud přichází.

Starší syn Herbert, nadaný a nadějný malíř, zemřel na venkově tyfovou nákazou od haličských běženců. Jan byl v uniformě vozatajského důstojníka na v,álečné frontě. Doma zůstala jen dcera dr. Alice, ale i ta byla konečně zatčena a na osm nekonečných měsíců vržena do vídeňského vězení s nejposlednějšími běhnamí. Tak zůstala paní Masaryková samotinká v bytě, kde z každého kouta syčely vzpomínky na št'astnější doby, kdy ještě byla celá ideální rodina pohromadě.

Ale neklesla na mysl. Zůstala pevná a neoblomná, nepřestala věřit v konečné vítězství práva a spravedlnosti. Našla v sobě tolik až nadlidské duševní rovnováhy, že mohla posílat uvězněné dceři dopisy neskonale něhy. O Jelením příkopu v plném rozkvětu, o vlastní malé zahrádce, o ptáčcích, co přilétaly na okno ji navštěvovat. Jen velmi zřídka se ozve v psaních milující matky melancholický ton. Ani slovem se však nezminila, že i jí hrozilo zatčení. Z Vídně na ně náléhali, ale ani pověstná pražská policie se neodvážila ji vést přímo na popravu.

Duše zůstala silná a nepodajná. Ale srdce a nervy paní Masarykové povolily v krutých zkouškách. Ani vrozený humor ji nemohl zachránit před těžkou melancholií.

Když slavného 21. prosince 1918 se Masaryk vrátil, nemohl se na nádraží dočkat konce svého vítání. A za soumraku mrazivého dne hned po triumfální cestě rozjásanou Prahou spěšil do veleslavinského zátiší navštívit svou milovanou choť, ženu presidenta.

Od té doby nastalo v celkovém stavu paní Charlotty Masarykové jakési zlepšení. Vedle jejího pokoje v tichém barokním zámečku si dal president zaříditi pracovnu, aby mohl být na blízku své družce nejvěrnější. Ale bědami válečných let podlomený organismus se již nikdy nevrátil k původní svěžesti. Boj za československou svobodu si vyžádal ještě jednu velkou obět', když 18. května 1920 první dáma Republiky, duševní aristokratka v nejkrásnějším slova smyslu a právě proto tak upřímná demokratka dotrpěla.

Sebe nádhernější pomník, sebe větší zlatá písmena na něm by nemohly být dostatečným vyjádřením vděku československého národa za vše, co tato vznešená Američanka znamenala v jeho životě. Zůstává v jeho vzpomínkách symbolem nezištnosti, obětavosti, hrdinství, dobroty a hlavně neskonale lásky, světlým příkladem budoucím generacím.

REPRESENTATIVE SOKOL WRITINGS

Poznámka pořadatele: V minulém čísle Sokola Amerického ukončili jsme řady článků, pojednávající o vzniku a vývoji sokolského hnutí. Doporučil jsem, aby o jistých bodech bylo podrobněji pojednáno vzdělavatelů v jednotách, neboť zde musíme počítati s omezeným místem. A pak některé ty body stály za opravdu podrobnější výklad než mi bylo možno v těchto sloupcích učiniti. Nevím do jaké míry mé doporučení bylo vzato na vědomí našimi vzdělavateli a tedy jak se snažili podrobněji vysvětliti jisté pozadí a okolnosti ve staré vlasti těm, kteří jsou již v Americe vychováni. Jsem toho názoru, že čím více chápeme sokolské hnutí, tím více si jej vážíme! Pokračuji v těchto úpravách a opět žádám, by naši vedoucí se snažili z následujícího vybrat to, co si zaslouží dalšího pojednání. — **Voltaire H. Žižka.** Cleveland.

* * *

The Sokol Organization

Note: Discussion groups should study the following article and ascertain the comparable data as regards the American Sokol Union. If information is lacking in your Unit or District, I am sure a card to Sokol Headquarters in Chicago will produce the desired details. — **Ž.**

* * *

The need of uniting all Sokols in a compact body, dedicated to the same aims, and striving for mutual help, perfection, and elevation of Sokol interests, was recognized shortly after the founding of the first Sokol units in 1862. The lofty goals of Sokol Units demanded that the means and methods of action be definitely determined — that the same spirit prevail everywhere — and that the stronger and more experienced assist the weaker materially and with brotherly advice.

As early as 1863, Miroslav Tyrš endeavored to found a committee for the mutual good of physical culture organizations in all the Slavic lands. However, all such efforts were frustrated during the life time of Tyrš because of the antagonism of the various European governments. As stated in previous articles, for many years the Austrian authorities would not allow a state-wide organization of the Sokol. Districts, however, were formed in 1884. In 1889 the Bohemian Sokol Union was formed, being limited to Bohemia. In 1892 the Moravian-Silesian Union came into existence. These two Čech bodies did not merge until 1903.

The primary organization in the Sokol is the Unit (Jednota). These are composed of masculine and feminine members. Males or Females of Slav stock, 18 years of age, of good character, may join the Sokol. Each candidate must be approved by a membership committee and is subject to a probationary period of six months. If during this time he proves himself worthy, full membership rights are accorded.

All members are to be formally notified of the annual meeting, where officers of the ensuing year are elected, committees appointed, important financial matters discussed, etc.

Units located near one another are organized into Districts (Župy). How many Districts are there in the American Sokol Union? How many Units? At the annual meeting of the Districts, officers are elected by the delegates from the various Units. The number of delegates may be the same from each Unit, or based upon the membership of each Unit — one delegate for each 50 or 100. Where desired, routine matters concerning both Units and Districts may be entrusted to a board composed of the officials (správní výbor). Very large Districts may be subdivided into Circuits (Okresy). The Northeastern District, for instance, at one time had its "Michigan Circuit" composed of three Units in Michigan, and Sokol Moravian of Toledo, Ohio. The Circuit enables nearby Units to cooperate more closely with one another.

The Districts make up our Sokol Union. The supreme authority is the national convention (sjezd) held once every five years. In Českoslovakia delegates of Districts, plus the national officials of the Českoslovak Sokol Union met at the national convention, whereas in the American Sokol Union representation is by Units, plus national officers. Amongst other duties of the convention is that of taking a stand on contemporary issues, and establishing a uniform Sokol policy thereto.

The Executive Committee of the Českoslovak Sokol Union met twice a year — in Spring and Autumn. This Committee was elected for a two year term and was composed of representatives from Districts and the national officers. In Českoslovakia each District was entitled to one representative on the Executive Committee for each 5,000 members or fraction thereof. The smallest Districts having less than 5,000 members were entitled to one delegate. Members of the Executive Committee are elected in the annual meeting of the District. During the period between national conventions, the

Executive Committee is the highest authority in the Sokol Union. Can you name the members of this Committee in the American Sokol Union?

In Czechoslovakia, the Executive Committee in turn selected a presidium composed of the chairman, two vice-chairmen, the director of educational activities, the chief instructors of feminine and masculine gymnastic activity, and ten others. This presidium met once a week.

The Union, District, and Unit has various committees delegated to specific tasks. Name some of the committees of your Unit and explain briefly their work.

In most matters the Units do not contact the Union directly, but through their Districts.

Václav Konečný:

JEŠTĚ SLOVO ...

ale ke komu? V lednovém čísle "Sokola Amerického" jsem nadepsal můj článek "Úředníkům a úřednicím jednot", v březnovém čísle "Důležité upozornění jednotám". Doufal jsem, že takováto veřejná upozornění na nedostatky spolupráce s úřadovnou Obce, přinesou nápravu. Ale není tomu tak. Výsledky voleb úředníků na rok 1943 nemám dosud ode všech jednot a jest již měsíc duben.

V správném plnění povinností jednot k Obci, spočívá úspěch naší společné práce. Jsem právě plně čtyři roky v úřadě jednatele a poznal jsem, že některé jednoty mají přímo vzorné úředníky neb úřednice. Ale také jsem poznal opak, to jest nedbalci. Stále vyžadují zasilání čtvrtletních zpráv pravidelně, po uplynutí čtvrtletí, i když není možno některé jednotě zaslat poplatky — ale marně. Jak jest to naprosto neomluvitelné, když dostanu zprávu za půl roku nebo za rok a tam teprve oznámení úmrtí členů, kteří zemřeli před mnoha měsíci, ale orgán "Sokol Americký" jest jim zasilán stále. To samé platí u členů odstouplých nebo vyloučených. V případech vyloučených členů, jest nejtrapnější ukázka nedbalosti. Člen jest obyčejně vyloučen pro neplacení příspěvků, to znamená, že jednotě dlužil za rok a někdy i déle. Když jej konečně jednota vyloučí, jest oznámen úřadovně až za několik měsíců a celou tu dobu byl mu také posílán orgán. Není možná náprava? Další slabost úředního řízení jest, neoznamování změny adres a změny jména provdáním se sester. Pořádek v adresáři orgánu nemůže být nikdy, nebude-li spolupráce jednatelů a jednatele.

Jsou případy, že orgán jest posílán na adresu, kde člen nebydlí již léta a na druhé straně obdržím rozhořčený dopis, kde se vytýká, že nedostává orgán, ačkoli již bydlí v té adrese delší dobu. Když pak porovnáám adresy, shledám, že změna bydliště nebyla nikdy oznámena. Protože nedochází orgán správně, jest však vinna úřadovna.

Nyní ještě ohledně členů-vojínů. Jednoty byly upozorněny, že všichni, kteří jsou za vojenskou povinností, mají být stále vedeni jako řádní členové, ovšem bez požadování placení příspěvků. Za tyto se neplatí příspěvky k Obci, ale musí být na čtvrtletní zprávě uveden počet, kolik členů jest v armádě a za tyto obnos odpočítat. V měsíci listopadu jsem poslal všem jednotám dotazníky ku vyplnění o členech-vojínech. Rádi bychom uveřejnili takový "čestný seznam" našeho členstva v orgáně. Ale dosud nemám všechny dotazníky vráceny. Mám takto pokračovat? Raději ne, neboť doufám v nápravu a proto ty další bolesti nebude snad nutno uveřejnit.

HYMNA ČSL. LEGII.

Pochodně hněvu neseme
a v srdci střešný prach,
v nějž plamen rudý vrhne
a rázem zhyne vrah.

Pěst naše jako z ocele
a pomstou plane zrak;
jen bijme, palme vesele,
kde nejhustší je mrak.

Tam v dáli v hanbě ztopena
je svatá naše zem,
krev cestu naši znamená,
my bez bázně dál jdeme.

Z těch rudých krve krůpějí
svobody vzroste květ;
kdo s námi jíti nechtějí,
nám budou závidět.

Ferd. Piasecký.

—ON PAY DAY, BUY BONDS—

Our boys at the front need a steady flow of supplies. You can assure this by systematic purchase of U. S. Defense Bonds and Stamps.

—ON PAY DAY, BUY BONDS—

ZPRÁVY ORGANISAČNÍ

Předsednictvo A. O. S.

ZÁPIS

schůze Předsednictva Americké obce sokolské, konané v pondělí 29. března 1943. Přítomni bratři: Jelínek, Kačer, Konečný, Košař, Miller, Prchal a Zmrhal. Sestry Čiháková a Danková. Omluveni br. Falta a ses. Sýkorová. Schůzi zahájil starosta br. Prchal. Čten zápis o schůzi poslední a přijat.

Dopisy: Sbor S.T.J.S. v New Yorku žádá br. starostu jako řečníka na jejich oslavě 50. výročí založení New Yorkského Sboru S.T.J.S. a 45. výročí založení N.-Y. Sboru Venca Sokola, 11. dubna 1943. Schváleno, aby br. starosta v zastoupení Obce na slavnost zajel. Sokol Cedar Rapids, Iowa, žádá aby br. starosta byl slavnostním řečníkem při jejich oslavě 70letého výročí založení, kterážto slavnost se bude pořádat 20. června. Usneseno žádosti vyhověti. — Br. Rokúsek, starosta župy Západní sděluje zvolení nového župního jednatele a vysvětluje o jednotách, které byly dříve sdruženy v župě Jihozápadní a po rozpuštění této, přiděleny do župy Západní. Usneseno, sděliti župě o činnosti a posvěcení těchto jednot k Obci a o možnosti zřízení okrsku při župě Západní. Zároveň se též dopíše jednotám, jichž se to týká a sdělí naše usnesení.

Župa Jižní zasílá celoroční zprávy některých jednot a sděluje o celkové činnosti v župě. — Sokol Fort Worth, Texas, omlouvá opoždění placení příspěvků za rok 1942 a zároveň sděluje o svém postavení finančním.

Župa Střední oznamuje, že v nadačním fondu br. Ládi Kadlece, který byl založen loni v dubnu, nalézá se již \$101.85. Omlouvá, že založení tohoto fondu, nebylo úředně Obci ohlášeno. V druhém dopise oznamuje, že Předsednictvo župy nezúčastní se svolané schůze 28. března. Dopis tento přišel druhý den po svolané schůzi.

Zprávy: Za náčelnictva hlásí zprávu náčelník Jarka Jelínek. Schváleno doporučení náčelnictev, aby bratr náčelník, na žádost Cedar Rapidské jednoty zajel dvakrát měsíčně ku nácviku na jejich oslavu. Dále schváleno pořízení reklamních sokolských plakátů a odznaků pro vítěze v závodu zdatnosti. Rovněž schváleno doporučení svolání mimořádné schůze Předsednictva, Náčelnictev a Ústř. Vzděl. Sboru a sice

stanovena neděle 18. dubna. Náčelnice ses. Danková doplňuje zprávu br. náčelníka vysvětlením o nácviku Čsl. besedy. Zpráva náčelnictev přijata.

Br. jednatel Konečný se omlouvá ze schůze a zápis vede br. Miller.

Za Ústř. Vzděl. Sbor podává zprávu br. Košař a byla přijata a br. Košařovi dána plná moc, vypracovat a uveřejnit námět celého postupu budoucí práce vzdělávacího odboru.

Bratr starosta podává zprávu o pohřbu br. Machovského, že položili věnec s bratrem náčelníkem na rakev zesnulého a pronesl rozlučnou řeč. Večer pak bylo jednáno s jednotou Cedar Rapidskou o věcech sokolských a národních a o založení fondu br. Machovského. Na tento fond upsána již dosti značná částka peněz. Fond by byl v pravomoci Obce. Zřízení fondu schváleno. Podrobnosti pošle jednota.

Mimořádná schůze dne 28. března nekonána, jelikož župa svoji účast odvolala. Usneseno, aby záležitost bývalého pěveckého sboru župy se župou Střední, byla znovu projednána a vyřízena.

Starosta br. Prchal podává zprávu s Ústředny Českého Národního Sdružení a sice ze schůze Národního Předsednictva. Bylo schváleno, aby Pomocný výbor snažil se o samostatné zapojení do celonárodního výboru, kdyby toto nebylo možno, za nejlépe dosažitelných podmínek. Usneseno ukládati 50% z hrubého příjmu Ústředny na poválečný fond s výhradou, že kdykoli tyto peníze byly potřebné na akci odbojovou, mohou být použity.

Rokováno o znovuvybudování Čsl. Obce Sokolské v Praze po válce a usneseno, aby již nyní bylo pamatováno ku její pomoci.

Schůze skončena v 10.30.

PŘÍJEM ZA MĚSÍC BŘEZEN 1943.

Sokolice Slávské, Cicero, přisp. za IV. čtvrt.	\$ 26.00
Sokol Cedar Rapids, Ia., přisp. za III. a IV. čtvrt.	106.30
Sokol Prague, Okla., přisp. za rok 1942	15.60
Sokol Scio, Oregon, přisp. za IV. čtvrt.	10.20
Sokol Town of Lake, Chgo., přisp. za IV. čtvrt.	31.80
Sokol Fuegner, L. I., N. Y., přisp.	

za I. čtvrt.	19.06
Sokolice Crete, Nebr., člen. daň Nár. Sdružení	30.00
Sokol Little Ferry, N. J., příspě. za IV. čtvrt.	30.00
Sokol Little Ferry, N. J., splátka na starý dluh	10.00
Sokolice Berwyn, Ill., příspě. za I. čtvrt.	22.80
Sokol Schenectady, N. Y., příspě. za I. čtvrt.	17.70
Sokol Philadelphia, Pa., příspě. za IV. čtvrt.	9.90
Sokol Fh. Worth, Tex., příspě. za rok 1942	20.40
Sokolice Racine, Wis., příspě. za I. čtvrt.	10.10
Sokol Curtis Bay, Md., příspě. za I. čtvrt.	13.35
Sokol St. Paul, Minn., příspě. za I. čtvrt.	26.85
Sjezdový fond	106.10
Celkem	\$506.15

Vydání:

Sjezdový fond	\$106.10
Za knihu	1.50
Lawndale Safe Deposit Co., za bezpečnostní skříňku	3.60
Služné jednatele	121.10
Služné náčelníka a poř. T. H.	121.10
Služné redaktora a vzdělavatele	93.10
Služné výpravčího S. A.	15.00
R. Mejdrieh & Co., tisk S. A.	155.23
Sokol Chicago, nájem za duben	25.00
Úklid úřadovny	2.50
Poštovné a vydání úřadovny	9.07
Illinois Bell Telephone Co.	7.68
Jos. C. Št'astný, za právnické služby Stesjkal Flower Shop, dva věnce na rakev br. Machovského	20.40
Karel M. Prchal, cestovné na pohřeb br. Machovského do Cedar Rapids	18.07
Celkem	\$719.45

Porovnání:

Zůstatek z měsíce února	\$1,387.38
Příjem v březnu	506.15
Celkový příjem	\$1,893.53
Vydání v březnu	719.45
Zůstatek na duben	\$1,174.08

UPOZORNĚNÍ JEDNOTÁM!

Snažte se v tomto roce získati co možno nejvíce nových členů. Ať každý jednotlivý bratr neb sestra agituje ve svém sousedství! Silné jednoty — silná Obec.

Náčelnictvo A. O. S.**ZÁPIS**

o schůzi náčelnictva AOS., konané ve středu
24. března 1943, v 8 hodin večer,
v úřadovně AOS.

Schůzi vedl náčelník br. Jelínek.

Přítomni: Danková, Holeková, Prenerová, Tintěrová, Zýková, Halík, Jelínek, Linhart, Šimon, Stránský. Později Škarydová, Barcal, Kudrnovský. Omluveny: Farová, Divišková.

Zápis ze schůze 17. února 1943 schválen.

Povstáním uctěna památka zesnulého br. Františka Machovského, náčelníka Sokola v Cedar Rapidsích a bývalého člena náčelnictva AOS.

Dopisy: Bratr Josef Čermák vřele děkuje za blahopřání k jeho výročí narozenin. — Náčelnictvo župy Západní AOS. oznamuje, že se rozhodlo následkem poměrů válečných nekonati podnik mezisletový a odložiti jeho uskutečnění až po válce. V tom smyslu pojednávala župa i ohledně sjezdu. Vzato na vědomí. — Podnik bude odložen. — Náčelník župy Severovýchodní AOS. br. F. Krátký odpovídá na nutné dotazy náčelnictva obce a při tom sděluje pořádání sletu župy, 27. června, závod dorostu 26. června, župní akademie 21. března. — Náčelník župy Střední AOS. br. J. Regner, též podrobně odpovídá na dotazník a oznamuje závod dorostu a mužů 6. června, závody žáků 5. června, župní slet 13. června. Zasiílá adresář náč. a informuje o povšechné situaci v župě. — T. J. Sokol v Cedar Rapidsích žádá, aby náčelník obce od dubna do června aspoň dvakrát měsíčně tam zajel za účelem náviku, jelikož jednota připravuje podnik na oslavu 70-letého výročí. Žádosti se vyhovuje, pokud poměry to dovolí br. náčelníkovi. — A.A.U. referuje o záležitosti, týkající se Physical Fitness. — Br. Molcar zasílá za Omaha prvé výsledky zkoušek zdatnosti žáků. — Rodina Prenerova zasílá dík za projevenou soustrast a květinový dar. — Br. Jarda Turek posílá pozdrav. Ostatní dopisy a žádosti vyřízeny přímo.

Zpráva náčelníka AOS. Dle usnesení schůze upravil pravidla pro zkoušky zdatnosti dorostenek a tabulky. Br. Kudrnovský upravil rozsah zkoušek zdatnosti dorostenčí. Předsednictvem obce schváleno financování propagační prožury. — Adresáře došly pouze od mužů a žen župy Střední a od mužů župy Severovýchodní. — Důležité dotazníky, na kterých závisí uspo-

řádání určitých podniků celku, zaslal zpět pouze náčelník župy Severovýchodní a Střední. — Náčelník zúčastnil se pohřbu br. Machovského. Vyslovena soustrast rodině s. místonáčelníci B. Prenerové nad ztrátou otce. — Zasláno blahopřání člene náčelnictva A. Farové, k narození dcerušky. — Zpráva přijata.

Zpráva náčelnice AOS. — Sděluje, že navázány styky ohledně pořádání nácviku tanců s STJS., ale zájezd s. Prchalové na východ byl odložen. Náčelnictvo žen provedlo nácvik a úpravu Čs. Besedy v popisu. — Sestře A. Farové dána dovolená dvouměsíční s ohledem na rodinné záležitosti.

Zkoušky zdatnosti: Projednány doplňky: Pravidla a tabulka. 85% návštěva cvičení dorostu čítá se tři měsíce před skutečným zkoušek. Přejít ze žactva do dorostu je zahrnut v době návštěvy cvičení v třídě žactva. S ohledem na dobu, kdy i dorost pracuje, vezme se oprávněná omluva, což nemá vliv na 85% návštěvu hodin cvičebních. Zkoušky dorostu dokončeny budou do 15. června. Dozor nad zkouškami v jednotkách má náčelník, náčelnice, cvičitel a některý hlavní činovník jednoty, neb člen (členka) náčelnictva župy. Zkoušky konají se v jednom stupni. Dorostenci 14-18 let. Dorostenky 13-17 roků.

Zvýšení činnosti tělocvičné a všeobecné sokolské, uplatnění výchovy sokolské v nejširším měřítku, jakož i propagaci naší věci, pokládají náčelnictva za velmi důležité a vážné pro řešení. Tyto záležitosti nezapadají pouze do činnosti náčelnictev, ale jsou otázkou práce celku, tedy vedoucích činitelů naší obce. Řešení je naléhavé, ač již o těchto věcech mnohokrát bylo jednáno, není pozitivních velkých výsledků. Z těchto důvodů navrhuje náčelnictvo na svolání mimořádné schůze předsednictva AOS., vzdělávacího sboru AOS. s náčelnictvy obce a záležitosti jsou náležitě projednati a také usnesení uvést v život. — Náčelnictva AOS. před touto společnou schůzí projedná ve své mimořádné schůzi tyto body.

Propagační brožura. V mimořádné schůzi náčelnictev, dle směrnice obsahu této informační brožury bude rozhodnuto o dalším.

Bratr Kudrnovský předkládá návrh na cvičební hodiny pro školu, zpracovaný dle rozvrhu a cvičební látky. Uspořádá hodiny cvičební co vzor pro 14 dní.

Jarka Jelínek, náčelník,

Kata Danková, náčelnice,

Milda Zýková, jednatelka.

Ů. V. Sbor A. O. S.

SCHŮZE 15. BŘEZNA 1943.

Přítomni br.: Prchal, Zmrhal, Štěpán, Košar. Omluveni br., Vojan, Jelínek a Beneš nemocen.

Projednán námět na večírek mládeže o Československu, podaný br. vzdělavatelem, který na jeho úpravě pracuje. Tři žáci a tři žákyně v národních krojích pronesou proslovy z význačných dob českých dějin a sice:

1. **Ríp** — příchod Čechů, 2. **Libuše**, věští cí slávu Prahy a Přemysl oráč, zakladatel panující rodiny Přemyslovců, 3. **Praha**, za Karla IV. a založení university, 4. **Šumava**, Chodové, strážci pomezí, 5. **Hora Vítkov** (Žižkov), vítězství Husitů nad německými křižáky, 6. **Hradčany**, sídlo českých králů a I. presidenta Tomáše G. Masaryka, **Závěr**, hoch přednese, proč je hrdým na to, že jest původu českého, z české krve. Zakončení hymnou "Kde domov můj?".

Návrh schválen k dalšímu zpracování br. vzdělavatelem a bude uveřejněn v orgánu pro ušetření zvláštní sazby a otisky budou zaslány vzdělavatelům, aby provedli večírky ve svých jednotkách. Na dalším námětu podobných večírků bude vzdělavatel pracovat. Jeden večírek bude věnován krásám Československa, k němuž použity budou obrázky (slides). br. Zmrhala a výklad k nim by přednesli schopní žáci.

Dále byla podána zpráva o zdařilých vzdělávacích večerech v Sokole Slávském, kde přednášel br. Zmrhal při hojně návštěvě, v Sokole Tábor, přednášeli br. Prchal, Zmrhal, Beneš, v Sokole Town of Lake, přednášel br. V. Beneš o Masarykovi a br. Ad. Vlk recitoval "Chodskou".

O vzorné vzdělávací škole projedná se ve schůzi vzdělavatelů župy Střední, kde bude určeno, ve které jednotě tato se bude konati a dle dosaženého výsledku doporučí se ostatním jednotám.

Bratři Prchal a Štěpán vezmou si na starost rozvržení vzdělávacích večírků v jednotkách.

Pokud se týče vzdělávacích škol v župách neb jednotkách, projektovaná vzorná škola bude míti za účel, nikoliv přednášky, jak byly podávány posluchačům ve školách dřívějších, nýbrž návody, jakým způsobem vzdělavatelé musí seznamovati členstvo s povinnostmi sokolskými, jak připravovati mládež pro příští jeho doplnění řad sokolských a jak uchovati v ní vědomí českého původu.

Vzdělavatelé musí býti vychováni jako

bděli strážcové čistého a důstojného sokolství při všech jeho počinech: ve schůzích, v tělocvičně, při zábavách a všech jeho podnikcích před veřejností.

A k tomu jediné směřuje výchova sokolská, správně vedená cvičitelstvem a vzdělavateli jednot.

Župa Střední.

ZÁPIS

ze schůze V. V. Sok. Župy Střední, konané 17. února 1943.

Schůzi zahájil br. starosta A. Kačer, přítomno 31 zástupců, host br. Dr. Vojan, které starosta vyzval k zapění americké hymny.

Čten zápis z minulé schůze, který přijat.

Dopisy: Sokol St. Louis zaslal výsledek voleb v jejich jed.; s díky přijato. Sokol Rozvoj a Sok. Tábor oznamují zástupce a br. starosta je srdečně přivítal v střed náš. Příspěvky pro Nad. Kadlecův Fond zaslaly: Sokol Plzeňský a Sokolice Berwyn. Jed. Sokol Tábor táže se ohledně záležitosti Pěv. Odb., jelikož odstoupili od S. Ž. S., usneseno o tom se nerozšiřovat.

Bazárový výbě. Č. N. S. zaslal 10 knížek bonděnek, které si zástupci rozebrali. Dále žádali, aby S. Ž. S. znovu pracovala na bazaru; usneseno míti stánek s bingo a ses. jednatelka oznamuje, že obdržela od ses. Millerové, Sok. Slávské, ručně zhotovenou deku na postel co dar pro bazar, která bude losovaná a knížky vystaví N. S. S díky přijmuto. Sestra náměstka Z. Macichová zvolena do bazarového výboru. Dopis od pěv. odb., který byl v určitým účelem odložen v lednové schůzi, byl náležitě probrán a po delší debatě, které se zúčastnilo více bratrů a sester, byl dán návrh a všemi zástupci odhlasován, až na jeden hlas, aby pro nesokolské a urážlivé jednání pěv. odb. vůči S. Ž. S. byl položen na stůl a schváleno odstoupení Pěv. Odb. od Sok. Župy Střední. Ustanoven hospodářský výbor, aby finance a knihovní archiv vyřídil dle nejlepšího dobrozdání.

Zprávy: Br. náčelník J. Regner oznamuje úředníky, zvolené na rok 1943. Připravovány závody a župní veřejné. Závody žáků upraveny na sedmiboj a to prostná, hrazda nízká, koza na šír, lano 18 stop, vrh baseballlem a běh na 50 yardů. Jednoty Chicago, Havlíček-Tyrš, Slávský, Tábor usnesly se provést přátelské závody ve volley ball. Začli 14. února v Sok. Slávském a 21. února. Připravil závody v basketball pro dorost v pádu možnoli získati tělocvičnu. Oznamuje, že jest záhodno

zakoupiti medailie a vystaviti je v tělocvičnách, čímž by se vyvinul zájem o cvičení. Svoleno.

Zhruba jest připraven program pro župní cvičení. Jest třeba doplnit večerní program a zadati hudbu. Odkázáno Tech. Výb. a Hosp. výbě. k vyřízení.

Plzeňský Sokol hlásí, že cvičí, a vedoucí jsou br. Štěpán a Vocelka.

Náčelnické zprávy za rok 1942 nezaslaly jednoty Berwyn, Tábor, Americký, Town of Lake, St. Louis, East St. Louis, Rosecrans-Mělník, Stickney, Menominee, Edwardsville, Brookfield.

Ses. náčelní E. Welclová představila úřednice Tech. odb., které br. starosta vřele uvítal. Podává zprávu finanční z vánoční nadílky dorostu.

Ve schůzi náčel. jednáno o kursistkách, které absolvovaly kurs minulý rok a jsou zvány do různých odborů náčelnictva. Bylo jich 11 a 9 jich pracuje v jednotách. 3 vedou samostatné třídy. Ses. Prchalová začala učit čsl. besedu, některé jednoty ji použijí při veřejném cvičení. Volby náč. I. místonáč. ses. Fuková vede činnost dorostenek, k ní přivolena ses. Filipková, II. místonáč. a vedoucí žákyň ses. Lejhanová a ses. A. Adamcová, která má nastoupiti k oddělení Coast Guards a čeká každý den rozkaz k službě. Jednatelka Z. Tintérová, též delegátka do Ž. S.

22. ledna cvičilo 15 dorost. prostná, 8 dorost. čsl. besedu v Highland Park, Ill. Tamní odbočka Nár. Sdružení pořádala večírek pro vojny. Program se velice líbil a byly žádány, by předvedly stejný v U.S.O. ve Waukegan, Ill., 20. února, kde čeká přes tisíc námořníků z Great Lakes. Též žádány, by přivezly s sebou české koláče. Sestry v odbočkách a jed. sok. jsou žádány je upéci a dodati do sok. Havlíček-Tyrš.

Schváleno zakoupení medailí pro vítězné žákyně při závodech v květnu. Pro I. třídu žaček sestavila prostná a rozeslala po jednotách.

Též schváleno vydání příručky, kterou sestavil náčelník br. Regner; náčelnictvo usneslo vydati toto v brožurce a buď rozprodát neb rozdat všem cvičitelům a cvičitelkám.

Čtena zpráva ze sbírky dětské obrny, která vynesla \$1,042.36, kterou řídili br. starosta A. Kačer, ses. B. Růžičková, K. Štichová. Tato předána br. pořadatel J. Faltovi, který ji oznámí v denních časopisech.

Ses. jednatelka má obeslati vzdělavatele na den 26. února, by se započalo v práci vzdělavací.

Z Nár. Sdružení podal obsírnou zprávu br. starosta A. Kačer, a nabádá, aby sok. jednoty pracovaly na svojí kvotě, hlavně při bazaru, kde bude mít S. Ž. S. svůj stánek s bingo.

Přečteny záruky br. pokladníka a ses. jed., které schváleny a přijaty br. star. k uschování. Na to br. star. vyzval br. Dr. Vojana, aby nastolil úřednictvo. Dr. Vojan připomíná letošní 50leté jubileum utvoření župy chicagské, která spojena se župou Střední v srpnu 1893 a nabádá činovníky, by si uvědomili povinnosti a vedli S. Ž. S. s vytrvalostí tak nadšenou, aby doba válečná neochvěla základy župy a život v sokolovnách nepoklesl a přeje, aby práce setkala se s upřímnou součinností a připomíná slova Tyršova, které pronesl 2. května 1869 o veřejném cvičení Sok. Pražského. Dejme lásce a svornosti pamatovati ve středu svém. Nižádné sváry malicherné nerozštěpujtež jednotu naši. Br. starosta mu srdečně poděkoval za pravé sokolské uvedení.

Br. Hobík, star. Sok. Čechie, oznamuje bolestnou zprávu, že tato jednotka přestala býti činná. K tomu se rozvinula debata a po širším vysvětlení br. star. nabádá a vřele se přimlouvá, aby technický odbor se pokusil udržeti tuto jednotu v činnosti; finanční prostředky župa zapraví.

Otázka na odložení sjezdu ponechána, jak jednoty odpoví. — Nazdar!

Sepsala K. Stichová, jedn.

ZÁPIS.

ze schůze V. V. Sok. župy Střední, konané 17. března 1943.

Schůzi zahájil br. starosta Kačer; přítomno 29 zástupců.

Čten zápis z minulé schůze, který přijat jak byl sepsán.

Účty poukázány k vyplacení a dopisy přijaty.

Zpráva náčelníka J. Regnera schválena. Jednoty jsou plně zaměstnány veřejnými cvičeními, Slávský a Tábor s úspěchem mají jej za sebou a další jsou v přípravě.

Závody všechny připraveny, pracuje se na závodech pro starší cvičence, které mají býti v rámci Civilian Defense, kterých se mohou zúčastniti i kteří necvičí.

Určen průvod k veřej. cvičení župy, který se má ubírat po 26. ulici a pozvati všechny organizace, jako roku loňského. Náčelnictvo usneslo zadati hudbu br. Brouskovi.

Zpráva náč. ses. E. Welclové: Dorostenky konaly ustavující schůzi, předsedkyní jest Anna Pospíšil a osmičlenný sbor. Dorosten-

ky budou pořádat dvoudenní vyjížďku brzy na jaře a ses. náčelní se postará o zajištění tábořiště ve Forest Preserve District. Se 16 dorostenkami od Havlíček-Tyrš, které ve Waukegan, Ill. účinkovaly na programu U.S.O., zúčastnily se sestry Lejhancová, pianistka Klinerová, Adamcová a E. Welclová. Br. Ginsburg zastupoval Č. N. S. Vezli s sebou velikou zásobu pečiva.

Též předvedly besedu a cvičení se švihadly v U.S.O. v čísle 131 So. Wabash Ave., Chicago. Na žádost Nár. Rady 25. března ses. náčelní obstará program k vzpomínce na Lidice v koleji sv. Františky v Joliet, Ill. Sestry Sokola Tábor předvedou sletová prostná a čl. besedu v krojích. Dále vystoupí na programu odbočky Masaryk na Českém dnu 4. dubna.

Zprávu hosp. výboru, který měl vyšetřiti inventář Pěv. Odb. podal br. F. Stárek ze schůze, které se zúčastnil 3-členný výbor. Po vysvětlení jejich upuštěno od dalšího jednání s nimi, a inventář, který jest velice cenný a župou vypraven, ponechán jim ku zdaru jejich nastávající činnosti co Pěv. Sbor. Antonín Dvořák.

Přípravná práce pro župní veřejné cvičení dána na starost náčelnictvu a hosp. výboru.

Bazarový výbor oznamuje, že rozeslány sběrací listiny pro stánek s bingo a žádáno, by výbor se určité dostavil. K práci této rozdány též knížky k obsazování mezi zástupci.

Br. starosta referuje obsírnou zprávu z Č. N. S., též oznamuje, že v konferenci Předsednictva Č. N. S. bylo doporučeno zvýšení příspěvků na poválečný fond na 50 procent. Uznána práce, kterou výbor konal při sbírce proti dětské obrně, která vynesla \$1,042.36 a odevzdána na patřičné místo.

Br. starosta připomíná, že jsme opomenuli ohlásiti Amer. Obci Sokolské založení Kadlecova Nadačního Fondu, který byl minulý rok založen k uctění památky zesnulého cvičitele, který s nezdolnou láskou pracoval pro ideu sokolskou. Z fondu toho budou se hraditi výlohy vybraných kursistů a kursistek, aby zvýšením vedoucích se nám zajistila lepší budoucnost. Tím jsme uvalili 5c poplatek z člena ročně v jednotách, patřících S. Ž. S. Ve fondu tom nachází se dnešního dne \$101.85. Ses. jed. má zaslati vysvětlení A. O. S.

Br. Sliva oznamuje, že stěží bude jed. Brookfield moci pořádati veřejné cvičení pro malou účast členstva ve cvičení. K tomu ses. náčelní silbuje všestrannou pomoc s náčelnictvem i opatří kroje.

Zástupci oznámili podniku svých jednot, které pořadatel Sok. Hlídky br. Josef Falta oznámí.

Po vyčerpání všech záležitostí br. starosta vyzval bratry a sestry, aby zapěli vlasteneckou píseň "Amerika". Tím schůzi ukončil. — Nazdar!

Sepsala Klára Stichová, jednatelka.

Župa Severovýchodní.

ZPRÁVA NÁČELNICTVA MUŽŮ.

Schůze náčelnictva mužů konala se 11. ledna za přítomnosti zástupců jednot Sokola Čech-Havlíčka, Nové Vlasti a Sokola Tyrše. Zástupci stěžují si na třídy mužů, které mimo Sokola Tyrše a Detroit v naší župě neexistují. Mladší bratři jsou ponejvíce na vojně a ostatní zaměstnání jsou válečnou výrobou. Vojenské odvozy začínají nám zasahovati i do našich tříd dorostu.

V jednotách ve všech postupně budou konati buďto výroční veřejná cvičení anebo cvičební besídky. Župní akademie zúčastníme se vystoupením podiovým i na nářadí mužů i dorostem. Akademie konati se bude 21. března v Národní Síni. Na letní veřejné cvičení použijeme omažských prostných. Velice pochybujeme, že se do Omahy bude možno zajeti a sletu tam se zúčastniti.

Medaile co ceny z posledních atletických závodů dorostu se nám podařilo po půl roce konečně dostat, ačkoliv objednávka těchto

byla již dávno učiněna. Tyto budou odevdány při výroční schůzi župy 20. března.

Volby náčelnictva: Náčelníkem zvolen Frank Krátký; tajemníkem Frank Kunášek; vedoucí atletiky John Lisý; místonáčelníci a vedoucí žactva a dorostu zvoleni budou v příští schůzi.

Usneseno, by v jednotách provedli závody žactva tělesné zdatnosti dle pokynů AOS. Rozhodnuto, by bratři náčelníci přinesli do příští schůze jména a adresy všech bratrů, kteří jsou ve vojenské službě, bychom měli celý přehled, kolik bratrů z naší župy slouží v armádě.

Při župní akademii vystoupí dorost Sokola Čech-Havlíček v podiovém čísle a župní družstvo dorostenců na koni na šíř s družným můstkem. Bratři pak vystoupí na bradlech po hlavu a též v podiovém čísle. Zkouška na akademii bude 18. března za doprovodu Sokolské Hudby v Národní Síni. Doufáme, že se programu zúčastní i Sokol Detroit aspoň jedním číslem a bratři pomohou vystoupením na nářadí.

Povinná sestava na bradlech pro župní akademii: Uprostřed bradel pokos: náskok do podporu o pažích, vzpor předkmihem, z kmihem stoj o ramenou, odsun nazad, kotoul nazad rozpažmo do podporu o pažích vznesmo, vzpor vzklopmo a odbočka přes obě žerdě.

Cvičiti se bude tato sestava povinná a jedna sestava volná. — Nazdar!

Frank Krátký.

Falta:

NEZAPOMENE ME A NEODPUSTÍME!

(Předneseno na Varesově rozhlasu v Chicagu dne 15. března 1943 večer.)

Dnes jsou tomu čtyři léta, co Československo se chystalo k spánku po prvé pod německými bodáky. Spánek to nebyl, spíše těžká únava z bolesti — končil se den největší hrůzy, jaká kdy stihla naši generaci, ba generace za několik set let: 15. březnem dovršila se mnichovská křivda. Snad smím zavzpomínat:

Už 14. března, kdy po Tisově dohodě s Hitlerem odtrhlo se od nás Slovensko a Hácha byl odpoledne na cestě do Berlína, zvěděly zástupy pražského lidu, které se tísnily v ulicích a na náměstích, nedbajíce husté chumelenice, že německé vojsko obsazuje Moravskou Ostravu a že u Frýdku velitel našich branných sil dal střílet do postupujících německých kolon. Už dopoledne měli jsme zprávy, co Němci chystají a vývoj věci je potvrdil. Časně ráno 15. března oznamoval pražský rozhlas, že ně-

mecké vojsko vkročilo na půdu našich zemí a nesmí mu býti kladen odpor, načež z petřínské vojenské rozhlasové stanice podával německý důstojník první zvěst, že jeho oddíl vtrhl do Prahy a obsadil stanici. Podíval jsem se z okna do parčíku pod náměstím Palackého: na každém rohu ústících ulic vojenské hlídky s ručními granáty za pasem, po celé délce ulice a po obou nábrežích obrněná auta, mosty obsazené, a s hradu, který v tom mlhavém mrazivém ránu hleděl zarytý a hrdě dolů na Prahu, vlál prapor se skobovým křížem namísto presidentské vlajky s heslem Pravda vítězí. Na psacím stole ležel mi Mahenův Janošík; otevřel jsem mechanicky knížku právě na tom místě, kde mladý bohoslovec káže horním chlapcům Janošikovým o křivdě a spravedlnosti, o nutnosti zápasu se zlem a obrany proti násilí — hle, to je také naše cesta.

Do pražských ulic hrnuly se se dvou stran německé tanky a pancéřová auta, motocyklisté, dělostřelectvo a vozy s pěchotou, všechno připravené k střelbě. Ve-

třelci byli pokryti ledem a sněhem, protože celou noc a pak celý den zuřila u nás děsná vánice a mrzlo jen fičelo. Špatně oblečení a zkřehlí zimou posunovali se Němci s drásovou pomalostí ulicemi. Tam stály zástupy. Lidé vřihali do jízdni dráhy, stavěli se proti tankům, hrozili pěstmi, chrtili ze sebe nadávky a kletby, jak jim je slina na jazyk přinesla, a plili po Němcích, majíce přitom bedlivý pozor na roztroušené pražské Němce, kteří se pokoušeli pozdravovat Hitlerovo vojsko vstýčováním pravice — ale jenom pokoušeli, protože nikdo z nich nedešel z tlačenice se zdravými údy. Nakonec se shlukl dav na konci Václavského náměstí a Můstku — byla tam hlava na hlavě, rameno na rameni, srdce na srdci; zaskočený lid hledal útočiště v písni: k šedivému zasmušilému nebi něsla se hymna Kde domov můj, kterou zpíval dav s obnaženými hlavami a s duší plající vášní.

Nad Československem jakoby se zatmělo: rána, třebaže očekávaná od mnichovské zraedy, byla přece příliš nelitostná a příchod Němců příliš brutální. V povětří kroužila ustavičně těžká bombardovací letadla, snášela se s děsným hukotem nad samé střechy domů — tím chtěli Němci vzbudit to, čemu říkají psychologický účinek, chtěli ukázat svou moc a sílu, aby český lid pojala úplná bezmocnost a beznaděje. Obsadili veřejné budovy, na domy na místech strategicky důležitých namontovali kulometry, u Musea postavili děla a namířili na Václavské náměstí, obetkali Prahu síti svých hlídek, zabavili školy na kasárna, obsadili telefony. Hned začali rabovat skladiště, nakládající na vagony a auta nebo na vltavské vlečné lodi zásoby, které republika starostlivě nahromadila jednak pro armádu, jednak pro obyvatelstvo pro případ války. Nikde nezůstal ani hřebík. Zároveň projížděly městem rychlé německé policejní vozy, kterými byli odváženi do ústředny gestapa první oběti německého teroru. To bylo nejen v Praze, ale i v Plzni, v Brně, Ostravě a na venkově: první na ráně byli hlavní spolupracovníci pres. Beneše, funkcionáři Svazu pro přátelství se sovětským Ruskem a pro podporu Lužických Srbů, lidé, kteří pracovali v protinacistických akcích a v akci pro španělskou republiku, kteří podporovali emigranty a konečně důležití činitelé hospodářství, ba i někteří zahraniční žurnalisté, kterým se nepodařilo včas uniknout. Anglické vyslanectví přijalo pod svou střechu mnoho ohrožených politických lidí, ale to byla pomoc jenom dočasná, protože zábořem Československa přestala vlastně existovat zastupitelství cizích států v Praze a Němci naléhali na jich vystě-

hování. Nejprovokativněji se chovala vyslanectví revisionistických zemí, které táhly s Německem; japonské vyslanectví vyvěsilo dokonce hned po Mnichově štít s nápisem jenom japonským a německým, také albánský konsulát se ozdobil při příjezdu Němců praporem — za měsíc pak byl konec albánské samostatnosti. Pražskými ulicemi pobíhali jako psanci lidé, kteří právem mohli očekávat zatčení nebo smrt, skrývali se u přátel, dokud jim nebylo pomůženo, aby se dobrodružnými cestami dostali do Polska; mnozí však dali přednost dobrovolné smrti před možným pádem do německých rukou, jako ten německý emigrant, který se zastřelil na švédském vyslanectví, když gestapo obklopilo budovu a hrozilo, že ji vezme útokem, nebude-li uprchlík vydán. Sebevražedná horečka se šířila po celé zemi: den co den byla hlášena smrt různých významných osob nebo lidí, jimž prostě vypověděly nervy. Vyhytnuly celé rodiny. Tu zaslouží veliké chvály angličtí, švédští, norští a dánští socialisté: jejich mise vyvezla z našich zemí mnoho ohrožených lidí.

Československá armáda byla odzbrojena, potom rozpuštěna, odznaky naší samostatnosti otloukány s veřejných budov, školství uvedeno ve zmatek, ustavičnými vojenskými parádami bylo vydražd'ováno obyvatelstvo, které nezapomnělo na potupu, způsobenou tím, že Hitler přenocoval na pražském Hradě. Ulice, obchody, kavárny byly plny německých vojáků, kteří se nemohli dosytit dobrého jídla a dokoupit dobrého československého zboží.

Na chvíli se zdálo, jako by německá vlna úplně zalila Československo. Ale pak se situace rázem změnila. Na Němce nikdo nepromluvil, nikdo si s nimi nesedl za stůl, nikdo si jich nevsímal, leda s posměchem a nenávistí. Hosté ve veřejných místnostech odcházeli, když vešli Němci, v tanečních sálích odpíraly dívky s nimi tančit, na ulici jim lidé neodpovídali na dotazy. Vyhýbali se jim jako moru. Zavilé, tvrdošíjné nepřátelství se položilo mezi Němce a Čechy. Mýlil by se každý, kdo by se domníval, že československý lid lomil rukama, nařikal, prosil o slitování a škemral o pomoc. Ano, lidé plakali, ale vztekem, a hned si začali kreslit budoucnost, až budou Němce z Prahy vyhánět a účtovat se zrádci. Náš lid věděl, že zábor Československa znamená válku, ne-li světovou, tedy aspoň evropskou, a věděl, že třebaže se v této chvíli nedá nic dělat, přijde zas naše doba. Podzemní akce, připravená v době mnichovské krise, začala pracovat hned po záboru. Organizoval se odchod civilních i vojenských pracovníků

do zahraničí, lidé poslouchali zahraniční rozhlas, zejména stanice s československým vysíláním, jako byla Moskva a polské Katowice. Přesvědčení o dočasnosti záboru vyjádřil i pražský vtip tím, že pojmenoval protektorát "protentokrátém". Okupace srazila československý národ v nevidanou jednotu: pomáhat jeden druhému bylo nepsaným zákonem, dodržovaným přísně na všech stranách, tak jako se pokládalo za národní povinnost překážet hrstce prodejních zrádců a ničit je. Celý národ, od starých lidí až po děti, muži i ženy, stál proti německým vetřelcům tak odhodlaně, tak jednomyslně, jako v předešlém podzimu očekával válku. Tato jednotu a odhodlanost trvá; potvrzují to všechny zprávy z domova i německé úřední referáty o popravách a podzemním hnutí: oběti německého běsnění jsou lidé všech vrstev a povolání, muži, ženy a mládež sotva škoře odrostlá.

Dnes jsou tomu tedy čtyři léta a my vidíme bolestný obraz okupace tak, jako by se stala dnes. Nikdy na to nezapomeneme, nikdy neodpustíme. Náš lid je dosud přikován řetězy německých nařízení k domu, který si sám postavil a zvelebil, v kterém však hospodaří cizí násilník. Ale duch československého lidu je svobodný a nepoddajný, příklad, následovaný ostatními porobenými národy. Co se však změnilo tou krvavou obětí! Svědomí světa je vzburcováno, strach vystřídala vůle zvítězit nad nepřáteli lidstva. Svoboda Československé republiky je mezinárodně obnovena, stará přátelství, čítaje v to i svazek se sovětským Ruskem, zase navázána, hranice republiky zaručeny, Československo se ujímá svého významného postavení v evropské politice. Nemá sice tak velkou armádu, jako byly v minulé válce legie, ale má bojovou frontu také doma, v týlu nepřitele, armádou je vlastně celý národ, armádou bojující za československou svobodu jsou i američtí krajané, kteří dokázali, že nepohasla jejich láska a oddanost k národu, kterou tak slavně projevíli za minulé války a projevují i dnes.

Mysleme na život. Vidíme, že dějinná spravedlnost potrestala zradu víc, než by jí mohl potrestat kterýkoli světový soud, že tresce německé násilnictví porážkami už teď přísněji, než v poslední válce. V tomto rozhodném zápase demokracie s posledními hordami barbarského věku zvítězí spravedlnost, a Praha, perla Československa, ohnisko starých evropských bojů za svobodu člověka, Praha, která nepozbyla důstojnosti ani ve dnech ponížení a zármutku, zaskví se zase v slávě, až na ni padne první paprsek slunce svobody.

OPRAVY A DOPLŇKY K ADRESÁŘI JEDNOT.

Sokolice New York, N. Y.: Adresa jednotky jest: 41-22—42nd St., nikoliv 31-22—42nd St.

Sokol Galveston, Tex.: Schůze jednou měsíčně v domě členů.

Sokolice Newark, N. J. — Starostka: Anna Peřina, 48 Ridgewood Ave., Irvington, N. J.; jednatelka: Marie Bohaboy, 664 Valley St., Orange, N. J.; náčelnice: Anna Votápek, 475 Norwood St., E. Orange, N. J.

Sokol Scio, Ore. — Schůze 1. neděli v měsíci v 8 hod. večer v síni Z.Č.B.J.

Z NAŠÍ MATRIKY AOS.

T. J. Sokol Ennis, Tex. — Odstoupili: Libbie Laznovsky, Libbie Pavelka, Libbie Peter Pavelka, Libbie Zaluudek, Alois Novák.

T. J. Sokolice Havlíček-Tyrš, Chicago, Ill. — Nové členky: Vlasta Bucek, Georgiana Frai, Marie Krisl, Eva Pikal, Lumira Pospisek, Zita Pospisek, Helen Zralý. Vystoupily: Anna Vacek, Georgiana Pospíšil, Anna Havránek, Libuše Petrželka, Betty Oberaich, Mary Shenk. Suspendovaná: Violet Parisich.

Sokolice Omaha, Nebr. — Odstoupila: Gustie Belda.

Sokol Cedar Rapids, Ia. — Noví členové: Jungman Chas., Kriz Vernon, Drahozal Rudy, Anthony Fred. S přest. list. přijati: Liskovský Jos., Čacek Chas. Zemfel: Matyk Jos.

Sokol Hopkins, Minn. — Odstoupila: Kimber Leona. Vyloučena: Albina Dvořák.

Sokol Tyrš, Cleveland, O. — Noví členové: Josef Grunt, Josef Ranzdorf.

Sokol Nová Vlast, Cleveland, O. — Noví členové: Ševčík Frank, Světlý Jos., Nohejl Jos., Nohejl Josefa. Vyloučena: Julia Richter.

ADRESÁŘ AMERICKÉ OBCE SOKOLSKÉ.

AOS. A JEJÍ ODBORY:

Předsednictvo AOS. Schůze poslední pondělí v měsíci. Starosta: Karel M. Prchal, 2419 S. Scoville Ave., Berwyn, Ill.; jednatel: Václav Konečný, 2345 S. Kedzie Ave., Chicago, Ill.; náměstkové: Jar. J. Zmrhal, Jos. Sýkorová; pokladník: Jos. Falta.

Peněžní poukázky, at' už Money Orders anebo čeki, bud' tež vystavovány na jméno AMERICAN SOKOL UNION; k osobním čekům nutno připojit 10c v poštovních známkách na změnu. Adresa na všechny zásilky pro Předsednictvo AOS.: American Sokol Union, 2345 S. Kedzie Ave., Chicago, Ill.

Náčetnictvo AOS. Náčetník: Jarka Jelínek, 1408 W. 18th St.; náčetnice: Kate Danko, 4955 Henderson Ave.; jednatelka: Hilda Zýková, 1408 W. 18th St., Chicago, Ill.

Ústřední vzděl. sbor A. O. S. Schůze 3. pondělí v měsíci v úřadovně Výk. výboru. Předseda: Jar. J. Zmrhal, 4301 W. Cullerton St., Chicago, Ill.; vzdělavatel: Jarka Košar, 1928 S. Cuyler Ave., Berwyn, Ill.

Ústřední věstník "Sokol Americký".—Redaktor: Jarka Košar, 1928 S. Cuyler Ave., Berwyn, Ill.

ŽUPA VÝCHODNÍ, NEW-YORK, N. Y.

Ústřední výbor. Schůze třetí pondělí v měsíci v Sokolovně, 420-424 E. 71st St., New York, N. Y. Starosta: Josef Gregor, 1317 First Ave., New York City; jednatel: Josef Kolman, 3414 Third Ave., Bronx, N. Y.

Náčetnictvo: Náčetník Jos. Szazama, 425 E. 69th St., N. Y. C.; náčetnice Anna Svátek, 25-83—48th St., Astoria, L. I., N. Y.

Dopisy, týkající se různých odborů, zaslány bud' tež na jednatele oněch výborů.

ŽUPA SEVEROVÝCHODNÍ, CLEVELAND, O.

Výkonný výbor župy Severovýchodní. Starosta: Jan Tichý, 6144 Ridge Rd.; jednatel: Anton Svoboda, 5286 Broadway. Schůze 2. sobotu v měsíci v Sokole Čech-Havlíček na Wendell Ave.

Náčetnictvo mužů: Náčetník: Frank Krátký; jednatel: Fr. Kunáček, 3438 W. 98th St. Schůze konají se poslední pondělí v měsíci v 8 hod. večer v sokolovně na Wendell Avenue.

Náčetnictvo žen: Schůze každé 2. pondělí v měsíci v 8 hod. večer v Sokole Čech-Havlíček na Wendell Ave. Náčetnice: Vlasta Šebková, 3539 Hildana Road; místonáčetnice: Ann Škoda a Eliška Pešková; vedoucí dorostenek: Agnes Hantl; vedoucí žákyň: Evelyn Tichá; vedoucí her: Emily Hoch; jednoatelka: Vivian Lacina, 3241 W. 44th St.

Vzdělávací sbor župy Severovýchodní: Vzdělavatel: Anton Svoboda, 5286 Broadway. Župní orgán, "Věstník sokolské župy Severovýchodní", měsíčník, 15501 Broadway, Bedford, Ohio. Redaktor: Voltaire H. Žizka, 3472 W. 126th St., Cleveland, O.

ŽUPA STŘEDNÍ, CHICAGO, ILL.

Ústřední výbor: Schůze každou 3. středu v měsíci v Sokole Chicago, 2345 S. Kedzie Ave. Starosta: Adolf Kačer, 2434 S. Ridgeway Ave.; náměstká: Zdeňka Macichová; jednatelka: Clara Štichová, 1438 S. 61st Ct., Cicero, Ill.; pokladník: Jos. Brouk, 2345 S. 56th Ave., Cicero, Ill.

Náčetnictvo župy Střední koná schůze každou první středu v měsíci v 8 hodin večer v Sokole Chicago, 2345 S. Kedzie Ave. Náčetník: Joseph Regner, 2522 S. Hamlin Ave.; I. místonáčetník: Ed. Linhart, 2424 S. 56th Ave., Cicero, Ill.; II. místonáčetník: George Kaláš, 2545 S. Hamlin Ave., Chicago, Ill.; jednatel: Frank Vorel, 1342 S. 61st Ave., Cicero, Ill. Členové náčetnictva: Rudolph Lejhanc, Oldřich Kudrnovský, Jiří Hošek, Edwin J. Halík, Charles Zdeněk.

Náčetnictvo žen župy Střední: Schůze se konají každou 4. středu v měsíci v 8 hodin večer, v Sokole Havlíček-Tyrš. Náčetnice E. Welclová, 4242 W. 21st Place; I. místonáčetnice a vedoucí dorostenek: Marie Fuková, 961 W. 19th St.; II. místonáčetnice a vedoucí žákyň: Růžena Lejhancová, 2416 S. Karlov Ave., všechny Chicago, Ill.; jednatelka: Zdeňka Tintěrová, 2111 S. 59th Ct., Cicero, Ill. Členky náčetnictva: Helen Adamec, Mae Kopecký, Marie Filipek, Ančička Jenny, Irene Marek.

ŽUPA ZÁPADNÍ, OMAHA, NEB.

Ústřední výbor koná své schůze každé druhé pondělí v 8 hodin večer v síni Těl. Jed. Sokol Omaha, S. 13th St., Omaha, Neb. Starosta: Š. Rokůsek, 1932 S. 16th St.; jednatel: Jos. Tománek, 1708 "B" St., Omaha, Neb.

Náčetnictvo. Náčetník: Fr. Kopecký, 2401 "Q" St.; místonáčetník: Fr. Vaněk, 1815 Ontario St.; náčetnice: Frances Huláč, 5324 Seward St.; jednatelka: Eliška Raška, 1955 So. 14th St. Schůze 1. středu v měsíci večer.

Vzdělávací sbor: Š. Rokůsek, 1932 S. 16th St., předseda; vzdělavatel: Fr. Raška.

ŽUPA SEVERNÍ, ST. PAUL, MINN.

Ústřední výbor: Schůze každý první pátek v měsíci v síni C.S.P.S. v 8 hod. večer v St. Paul. Starosta: Josef Pavlíček, 792 Juno St., St. Paul; jednatel: Frank F. Vaněk, 1245 Lincoln Ave., St. Paul; náčetník: Fr. Verner, 989 Scheffer St., St. Paul; vzdělavatel: Jos. Cerkl, 781 Selby Ave., St. Paul, Minn.

ŽUPA JIŽNÍ, DALLAS, TEXAS.

Ústřední výbor v Dallas, Texas. Starosta Ben. Převrátíl, 7923 Dayton Ave.; jednatel Anř. Kos, 5731 Mercedes St.; pokladník Wm. Nesuda, 3522 Frank St. Schůze 4. úterý večer v sokolovně na Carl St. Všechny dopisy zasílat pouze na jednatele Náčetnictvo:

Vzdělávací sbor: Vzdělavatel Joseph Vytopil, Ennis, Texas; Fr. Rendl, 2022—2nd Ave., Dallas, Texas.

ŽUPA PACIFICKÁ, SAN FRANCISCO, CAL.

Ústřední výbor: Starosta: Vojta Plážil, R. 2, Box 2684, Redwood City, Calif; jednatel: Jos. Čížkovský, 650 Sanchez St. Schůze se konají v Sokol Hall, 739 Page St., každé 3. pondělí v měsíci v 8 hodin večer.

Náčetnictvo. Náčetník: F. Višek, 1435 Thousand Oak Blvd., Albany, Cal.; náčetnice: O. Prince, 424 W. Almond St., Compton, Cal.

Vzdělávací sbor: Vzdělavatel a dopisovatel: Rud. Herman, 1409 Geary, San Francisco, Calif.